

Saint Paul
PUBLIC SCHOOLS

ကိုမိသကားပဝး လံာ်နဲာ်ကျဲ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢာ်ဒီးမူဒါသ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကွဲးဖှိၣ်ဖှၣ်လီၤက့ၤအိၤ လၢကိုမိ,မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲကိုမိဒီးကိုပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်

၂၀၁၆-၁၇

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်

တၢ်ဟံးဖိၣ်ထီၣ်စၢမူဒါတဖၣ်
လံာ်ကၢၣ်းဟ ၂

တၢ်န့ၢ်လီၤကျဲယုကျဲဖိးတၢ်ဒီးဆိၣ်ထွဲမၤဂ့ၢ်သကားပဝး
လံာ်ကၢၣ်းဟ ၃

သကားပဝးအတၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်
လံာ်ကၢၣ်းဟ ၄

ကိုမိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢာ်ဒီးမူဒါတဖၣ်
လံာ်ကၢၣ်းဟ ၅

ကိုမိသကားပဝးအတီၤပတီၢ်တဖၣ်
လံာ်ကၢၣ်းဟ ၉

ဝီၢ်ဩလၢတၢ်ညီၣ်န့ၢ်သ့အိၤတဖၣ်
လံာ်ကၢၣ်းဟ ၁၈

တၢ်တီၤမၤမၤအလီၢ် ဒီး တၢ်မၤမၤဆိၣ်ထွဲတၢ်တဖၣ်
လံာ်ကၢၣ်းဟ ၁၉

ပုၤမၤဆုၤကိုကူၣ်သ့ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျၢ်

တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢအရ့ဒိၣ်- လံာ်အဝဲအံၤမ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ကွဲးဖှိၣ်ဖှၣ်လီၤက့ၤကိုမိသကားပဝးအလံာ်နဲာ်ကျဲ-တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢာ်ဒီးမူဒါတဖၣ်န့ၢ်လီၤ. ကိုမိကိးဂၤဒီးဆိၣ်ဒီးမူဒါလၢ
ကဘၣ်သ့ၣ်ညါလုၤပိာ်မၤထွဲကိုမိသကားပဝးလံာ်နဲာ်ကျဲတဘျီအံၤန့ၢ်လီၤ. ဝဲကိုမိသကားပဝးလံာ်နဲာ်ကျဲလၢတၢ်ကွဲးဖှိၣ်ဖှၣ်လီၤက့ၤအိၤတဘျီ ဒီး လံာ်နဲာ်ကျဲလၢအိၣ်ဒီး
တၢ်ဂ့ၢ်အလၢအပွဲတဘျီအဘၣ်စၢ နမ့ၢ်ထံာ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တဘျီလီၤဖိးမံလီၤသးန့ၢ် ဝဲသးစူၤန့ၢ်လီၤက့ၤဘၣ်လံာ်နဲာ်ကျဲအလၢအပွဲတဘျီဖဲ
www.spps.org/rights_and_responsibilities အပူၤတက့ၢ်.

ပုၤတကၤလၢလၢအိၣ်ဒီးမံာ်ချံထံာ်တၢ်တဂ့ၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးခွဲးယၢာ်လၢကယုန့ၢ်လံာ်နဲာ်ကျဲလၢတၢ်ကွဲးဖှိၣ်ဖှၣ်လီၤက့ၤအိၤတဘျီအံၤလၢ အကဘၣ်ထုးထီၣ်အိၤလၢကျဲဂ့ၢ်ဂၤ
တဘိဘိ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖဲးကျဲးလံာ်ယုာ်ဒီးလံာ်မံာ်ဖျၢၣ်အိၣ်, အိၣ်ဒိၣ်အိၣ်လိက့ၤကလုာ်တဖၣ်လီၤ. ဆဲးကျိး Office of Communication, Marketing &
Development ဝဲ ၆၅၁-၇၆၇-၈၁၁၀ တက့ၢ်.

ဆု စွန့်ဖိလ်ပဒိန်ကို မိဂ်ပာ်, ဟံဉ်ဖိယိဖိ ဇီး ပှုတတဖိသုဉ်တဖဉ်,

ကွီဖိသုဉ်တဖဉ်အိဉ်ဇီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် လၢ ကဇီးန့ၢ်တၢ်ဘဉ်တၢ်ဘၢ ဇီး ကျဉ်သုတၢ်တုၤသိးထဲသိးတခါဖဲ စွန့်ဖိလ်ပဒိန်ကွီသုဉ်တဖဉ်အပူၤ န့ၢ်လီၤ. ကွီဖိတဖဉ်အိဉ်စ့ၢ်ကိးဇီး မုၤဒါသုဉ်တဖဉ်လၢ ဘဉ်ဟံသုဉ်ဟံသးလၢအဂ့ၤအကြးဘဉ်ကတၢၢ်န့ၢ်လီၤ. လံာ်န့ၢ်ကျဲအဝဲအံၤ မ့ၢ်တၢ် ဟံးစုန့ၢ်ကျဲတခါလၢ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဇီးမုၤဒါအဝဲန့ၢ်သုဉ်တဖဉ်အဂီၢ်လီၤ.

ပအဲဉ်ဇီးလၢ ပှုဖးလံာ်န့ၢ်ကျဲအဝဲအံၤသုဉ်တဖဉ် ကန့ၢ်ဟံၢ် တၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိသုဉ်တဖဉ်န့ၢ်လီၤ. ပအဲဉ်ဇီးစ့ၢ်ကိးလၢ ကွီဖိဇီးမိဂ်ပာ်သုဉ်တဖဉ် ကသုဉ်ညါန့ၢ်ဟံၢ် တၢ်ပိာ်ထွဲထီဉ်ခံသုဉ်တဖဉ်ဖဲလၢ လုာ်လၢသကးပဝးအိဉ်ဖျါဝဲတကြးတဘဉ်ဖဲကွီပူၤအကတီၢ်န့ၢ်လီၤ.

အါန့ၢ်အန့ၢ်, ပဆၢမ့ၢ်လၢလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအိဉ်ဖဲ လံာ်န့ၢ်ကျဲအဝဲအံၤအပူၤတဖဉ် ကမၤစၢၤပှုၤ န်သိးပကဇုးအိဉ်ထီဉ် တၢ်ယုးယိဉ်ဟံ ကဲ, ခိဉ်ယၢၤတၢ်ဆိဉ်ထွဲသုဉ်တဖဉ် ဖဲတၢ်ဖဲလိမၤဇီး - ဇီးတၢ်သုဉ်ဖဲသးညိ- အိဉ်ဝဲကသုကိးနံၤဇီးအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

မိဂ်ပာ်သုဉ်တဖဉ်, နမ့ၢ် နဖိကွီသရဉ်အဆိကတၢၢ် ဇီး မ့ၢ်ပှုၤကဲဒိဂ့ၤတဲာ်ဘဉ်အခိဉ်ထံးကတၢၢ်တကလီၤ. ဝံသးစုၤကွၢ်ဖး လံာ်န့ၢ်ကျဲအဝဲအံၤ ယုာ်ဇီးနဖိတပူၤယိတက့ၢ်. နမ့ၢ်အိဉ်ဇီးတၢ်သံကွၢ်တဖဉ်ဘဉ်ပးတၢ်မံၤမံၤလၢနဖးအီၤန့ၢ်, ဝံသးစုၤဆဲးကျိး နဖိကွီသရဉ် မ့တမ့ၢ် ကွီခိဉ်တ က့ၢ်.

နမ့ၢ်အဲဉ်ဇီးဖး လံာ်န့ၢ်ကျဲအလၢအပှုၤလၢ online ဖိခိဉ်န့ၢ်, န့ၢ်လီၤကွၢ် spps.org/Rights_and_Responsibilities ပှုၤယဲၤတက့ၢ်.

တၢ်ဟံးဖိဉ်ထီဉ်စၢၤမုၤဒါတဖဉ်

မၤဂ့ၤထီဉ် တၢ်ယုးယိဉ်ဟံကဲ, တၢ်သုဟံးန့ၢ်မုၤဒါ ဇီး တၢ်ဘဉ်တၢ်ဘၢ

စွန့်ဖိလ်ပဒိန်ကွီအိဉ်ဇီး တၢ်ဘဉ်တၢ်ဘၢဇီးတုၢ်လိာ်မုာ်ပှုၤကိးဂၤဇး ဇီး ဟ့ၣ်လီၤဂံၢ်ခိဉ်ထံးကျဉ်သုအဂ့ၤကတၢၢ်ဆုကွီဖိကိးဂၤဇးအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. န်သိးပကမၤ လီၤတၢ်လၢ တၢ်ဖဲလိမၤဇီးခိဉ်ယၢၤကအိဉ်ဇီးတၢ်အဂ့ၤကတၢၢ်တခါ, ဇီးတၢ်ပၤဆုတီၢ်ကိးတီၢ်ဇးလၢကအိဉ်ဇီးတၢ်ဘဉ်ဘျးဘဉ်ဖျိဉ်အဂီၢ်န့ၢ်, ပှုၤမၤသကိး တၢ်ခဲလၢကအိဉ်ဇီး တၢ်ဖဲတၢ်မၤမုၤဒါလၢအရ့ဒိဉ်တဖဉ်န့ၢ်လီၤ.

ကွီဖိတဖဉ်

- နလၢ နမၤကဲထီဉ်တၢ်ခိဉ်ခိဉ်မ့ၢ်မ့ၢ်သုလၢအကတၢၢ်တအိဉ်ဘဉ်.
- သုဉ်ထီဉ်ဇီးဟယာ် တၢ်ရုလိာ်သးဇီးကွီပှုၤမၤတၢ်ဖိတဖဉ် လၢအအိဉ်ဇီးတၢ်န့ၢ်န့ၢ်လိာ်သးနီၢ်နီၢ်
- ရဲဉ်ကျဲကတၢၢ်ယၢ်နတၢ်ဖဲလိမၤဇီးတဖဉ်လၢအအိဉ်ဇီးတၢ်ရဲဉ်ကျဲတခါန်သိးနကမၤလိန့ၢ်တၢ်လၢနတၢ်မၤလိဒိတနံၤအဂီၢ်
- ဂုာ်ကျဲးစးတုၢ်လိာ် တၢ်ဟံးန့ၢ်မုၤဒါ ဇီးဖဲလိမၤလိတၢ်လၢအိဉ်ဇီး တၢ်သုတဲဖျါတၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး
- ဇုးန့ၢ်ဖျါထီဉ် တၢ်ယုးယိဉ်ဟံကဲဆု ကွီဖိအဂၤ, ကွီဖိမိဂ်ပာ်/ပှုၤကွၢ်ထွဲကွီဖိတဖဉ် ဇီးကွီပှုၤမၤတၢ်ကိးဂၤဇးအအိဉ်
- နမ့ၢ်လိဉ်ဘဉ်တၢ်မၤစၢၤန့ၢ် တဲဘဉ်ပှုၤဒိဉ်တုာ်ခိဉ်ပှုၤတက
- ယုသုဉ်ညါဇီး လုာ်ပိာ်မၤထွဲကွီတၢ်ဘျးဇီးတၢ်သိဉ်တၢ်သိတဖဉ်
- လဲၤထီဉ်ကွီဘဉ်ဆၢဘဉ်ကတီၢ်ကိးနံၤဇီးကတီၢ်သးလၢတၢ်မၤလိ ဇီးဟ့ၣ်လီၤသးလၢတၢ်မၤလိပူၤလၢဂံၢ်လၢာ်ဘါ
- စူးကါကွီတၢ်စုလီၤခိဉ်ခိဉ်ဇီးလံာ်လံာ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤသုဉ်တဖဉ်ဂ့ၤဂ့ၤဘဉ်ဘဉ်.

တၢ်ပံးဖီၣ်ထီၣ်စၢမူဒါတဖၣ်

မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲကွီၣ်ဖိတဖၣ်

- နၢ်လၢ န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့မၤကဲထီၣ်တၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်လၢအကတၢ်တအိၣ်ဘၣ် ဒီးမၤစၢအိၣ်လၢကမၤန့ၢ်တၢ်အဝဲအံၤ
- အိၣ်ဒီးတၢ်သ့မၤလိာ်သးဒီးကွီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်, ဒ်အမ့ၢ်ကွီၣ်ခိၣ်, ကွီၣ်သရၣ်, ပုၤဂ့ၢ်ဝီမူဒါခိၣ်, ခိၣ်စလၢခိၣ်ဒီး ပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်
- မၤသကိးတၢ်ဒီးကွီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ယၢ်ခိၣ်ယၢ်ခိၣ် လၢတၢ်ယုးယိၣ်ဟံကဲပုၤ ဝဲလၢတၢ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ်ဖိတၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်လဲထီၣ်လဲထီၣ်အဂီၢ်
- နမ့ၢ်တန့ၢ်ပၢ်တၢ်မုၢ်ဂုၤ, အိၣ်ဒီးဆၢတၢ်တၢ်ခါခါမုၢ်ဂုၤဒီး အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်မုၢ်ဂုၤန့ၣ် ယုၤန့ၢ်တၢ်တိစၢမၤစၢ
- လဲထီၣ်ဘၣ်မိၢ်ပၢ်ကွီၣ်သရၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် န လဲထီၣ်မုၢ်တသ့တခါ, မၤန့ၢ်ဟံၣ်ဖိယိၣ်တကၤလၢကလဲထီၣ်ဘၣ်လၢန့ၣ်လီၤ
- ဟံကဲဒီး ဆိၣ်ထွဲမၤစၢတၢ်သိၣ်လိမၤဒီး ဒီးမၤဂုၤထီၣ်တၢ်အရ့ခိၣ်တခါဘၣ်သး တၢ်အိၣ်ကတၢ်တၢ်သးလၢကွီၣ်အဂီၢ်
- ကွၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကယၢ်န့ၣ်အတၢ်မၤလိလံာ်လံာ်တၢ်လဲထီၣ်လဲထီၣ် ဒီး တၢ်သကဲးပဝးဂုၤလၢကွီၣ်ပုၤ ခိၣ်ဖျိ တၢ်မၤဂုၤထီၣ် တၢ်လူၤပိာ်ထွဲကွီၣ်တၢ်အုၤဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်အရ့ခိၣ်တဖၣ်
- မၤလိတၢ်ဘၣ်လၢန့ၣ်ဖိ(တဖၣ်)ဘၣ်ဖဲထီၣ်ကွီၣ်ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတၢ်ကိးနံၤဒီး
- ဟံလီၤတၢ်စူးကါအါဖဲဒီးအဆၢကတၢ်

စ့ၣ်ဖိလံပဒိၣ်ကွီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိဒီးကွီၣ်ပုၤတတၢ

- နၢ်လၢ ကွီၣ်ဖိကိးဂၤဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်သ့မၤကဲထီၣ်တၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်လၢအကတၢ်တအိၣ်ဘၣ် ဒီးမၤစၢအိၣ်လၢကမၤန့ၢ်တၢ်အံၤ
- သ့ၣ်ထီၣ်ဒီးမၤယၢ် တၢ်သ့မၤလိာ်သးဒီးကွီၣ်ဖိတဖၣ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲကွီၣ်ဖိတဖၣ်လၢတၢ်ယုးယိၣ်ဟံကဲပုၤ
- အိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျဲဆဲးကျဲလိာ်သးဒီးကွီၣ်ဖိမိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲကွီၣ်ဖိတဖၣ် ခဲအံၤခဲအံၤဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတၢ်
- ဒူးအိၣ်ထီၣ်ကွီၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်တူၢ်လိာ်မုၢ်, တၢ်ဘံၣ်တၢ်ဘၢဒီး တၢ်ပုၤဖျဲးလၢအဂုၤ
- ဒူးအိၣ်ထီၣ်ပုၤတတၢဒီးတၢ်မၤလိလီၤကဝီၤတခါလၢ အအိၣ်ဒီး တၢ်ရုၤလိာ်မုၢ်လိာ်, သးတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်မၤလိအတၢ်ကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်လၢအဂုၤ
- အိၣ်ဒီး တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကွီၣ်ဖိကိးဂၤဒီး ကဒီးန့ၢ်တၢ်မၤလိလံာ်လံာ်လၢအဂုၤဒီး အိၣ်ဒီးသကဲးပဝးလၢအဂုၤ
- ရဲၣ်ကျဲကျဲလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ်လၢ အိၣ်ဒီးဒိတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်သကဲးပဝးဂုၤကတၢ်ဒီး သ့ကျဲကျဲမၤဆဲးလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကိ
- ဟ့ၣ်လီၤနီၢ်တကၤစ့ၣ်တၢ်သ့ဖဲလိမၤဒီးတၢ်, တၢ်သိၣ်လိလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ထူးန့ၢ်ပုၤသးဒီး ကွီၣ်လံာ်လံာ်အကြးအဘၣ်, လၢအပၣ်ယုာ်ဒီး ကလုာ်ဆဲးလၢဂ့ၢ်ဝီ
- ဝဲသ့ကွီၣ်တၢ်အုၤတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်ဒီးဟ့ၣ်ကွီၣ်ဖိတဖၣ်အတၢ်ကမၤမၤအါ, မၤအိၣ်လၢကွၢ်မုၢ်ကျဲတီအပူၤ
- မၤဂုၤထီၣ်တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လိဒီးကတၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤထဲးနီၣ်လိၣ်ကွီၣ်တၢ်မၤလိလီၤကျဲလၢကွီၣ်ဖိကဟံဖျါထီၣ်တၢ်ထံၣ်ဒီး ယုၤထၢတၢ်ဒၣ်ဝဲ

တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲယုၤကျဲဖိးတၢ်ဒီးဆိၣ်ထွဲမၤစၢမၤဂုၤသကဲးပဝးတဖၣ်- တၢ်မၤတကျိၢ်လၢကွီၣ်ကိးဖျါၣ်ဒီးအဂီၢ်

စ့ၣ်ဖိလံပဒိၣ်ကွီၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤလၢ ဒူးအိၣ်ထီၣ် ဒီး မၤကၢ်မၤကျဲကွီၣ်ခိၣ်ယၢ်လၢအဂုၤဒီးဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖျိၣ်လၢအပၣ်ယုာ်ဒီးကလုာ်ဆဲးလၢသ့ၣ်တဖၣ်လၢဆိၣ်ထွဲမၤစၢကျဲသ့တၢ်ဖဲလိမၤဒီး, တၢ်သကဲးပဝးဒီး ပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်ကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်လၢကွီၣ်ဖိကိးဂၤဒီးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤအတကျိၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်တ့ၢ်ခိၣ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢအပူၤကွီၣ်ဒီး ဘၣ်တၢ်ကိးအိၣ်လၢ **Positive Behavioral Interventions and Support** (တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲယုၤကျဲဖိးတၢ်ဒီးဆိၣ်ထွဲမၤစၢမၤဂုၤသကဲးပဝး) (PBIS) န့ၣ်လီၤ. PBIS တၢ်မၤတကျိၢ်ခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိမ့ၢ် ကျဲသ့တၢ်မၤအကျိၢ်အကျဲလၢကမၤဘၣ်လီၤဘၣ်စးသကဲးပဝးဒီးတၢ်သိၣ်သိတၢ် လၢအပၣ်ယုာ်ဒီး တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲခိၣ်သ့ၣ် ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤကျဲယုၤကျဲဖိးတၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိးဒုလၢကဆိၣ်ထွဲကွီၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဆုညါကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဝဲကွီၣ်အပတီၢ်န့ၣ်, ကွီၣ်ခိၣ်န့ၢ် ဒီး ကွီၣ်ကရူၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မၤသကိးတၢ် ဒီးဒူးအိၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ သကဲးပဝးတၢ်ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢအဘၣ်အခးလၢကျဲသ့တၢ်အပူၤလၢကွီၣ်ဖိကိးဂၤဒီးအဂီၢ်လီၤ. တၢ်အကါဒိၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဆိလီၤဟံလီၤအိၣ်လၢ တၢ်ဒိသအတၢ်သကဲးပဝးတၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ်ခိၣ်ဖျိ တၢ်သိၣ်လိလၢမုၢ်လၢကွၢ်ဖိတၢ်သကဲးပဝးလၢအဂုၤတဖၣ်ဒီး စူးကါတၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢကမၤဂုၤထီၣ်ကွီၣ်ဒိတဖျါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်လီၤ. ကွီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဟံဖျိထီၣ်ကွီၣ်ဖိလုာ်လၢသကဲးပဝးတၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ်သိးကဟံးစုန့ၣ်ကျဲတၢ်သိၣ်လိ ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢတၢ်လၢ အကကဲထီၣ်တၢ်တိစၢမၤစၢလၢကွီၣ်ဖိနီၢ်တကၤစ့ၣ်တၢ်မ့တမ့ၢ် ကရူၢ်ဆဲးဆဲးဖိ, တၢ်တၢ်မၤလိခဲလၢက မ့တမ့ၢ် ကွီၣ်ဒိတဖျါ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲကျဲကွၢ်သမံသမိးကွၢ်အိၣ်ထီၣ် ဒ်သိးကမၤလိတၢ် တၢ်သကဲးပဝးတၢ်မၤကျဲကျဲတဖၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်အိၣ်လၢ ကျဲကျဲလၢဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အစၢအဘၣ်အခးလၢကွီၣ်ဖိကိးဂၤဒီးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကွီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆိလီၤဟံလီၤဒီး မၤဂုၤထီၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤကျဲလၢကမၤလၢပုၤထီၣ်ပုၤတတၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤလၢ်ကွၢ်စိတၢ်သကးပဝးဂ့ၤသ့ၣ်တဖၣ်- တၢ်ဖျၢၣ်ကွၢ် ဒီး တၢ်ခၢၣ်သးတၢ်ထီၣ်ကွၢ် တၢ်အဒိတၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

ကွၢ်တဖျၢၣ်စ့ၣ်စ့ၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤလၢ်ကွၢ်စိတၢ်သကးပဝးလၢအဖျါရဲဒီးဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီလၢ အကမၤဂ့ၤဒိၣ်ထီၣ် ကွၢ်တဖၣ်ဒီးကလုာ်ဆဲးလၢသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. တၢ်မၤလၢ်ကွၢ်စိတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဖျါအိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး, တၢ်သိၣ်လိအိၣ်, ကွၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်စ့ၣ်, မၤဂ့ၤထီၣ် ဒီးဘၣ်ဘၣ်ထီၣ်ကွၢ်အိၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ဖျါလၢလၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်မၤတၢ်အဒိအတၢ်လၢတၢ်ဖျၢၣ်ကွၢ်, တၢ်ခၢၣ်သးကွၢ်ဒီးတၢ်ထီၣ်ကွၢ်အိၣ်လီၤ. ဆဲးကျိးနဖိအကွၢ် ဒ်သိးနကသ့ၣ်ညါအိၣ်ထီၣ် အဝဲသ့ၣ်တၢ်မၤလၢ်ကွၢ်စိတၢ်သကးပဝးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဖျၢၣ်ကွၢ် တၢ်အဒိအတၢ်		ကွၢ်ဒီးဖျၢၣ်တၢ်မၤလၢ်ကွၢ်စိတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်		
		အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးကဲ	အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မူဒါ	အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ
ပျၢၣ်လၢလီၤ	ကျဲလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ပူ	<ul style="list-style-type: none"> ကတိၤသိၣ်တၢ် ၀-၁ ပတီၢ် ဆၢဂ့ၤဆၢဝါလီၢ်သး (ဝံၢ်တံၢ်စ့, ပၢ်ဖျါတၢ်နံၤကမ့ၢ် မ့တမ့ၢ် ဟံၢ်ဖျါစ့မ့ၢ်ဒိၣ်) ဟံးကဲကွၢ်ဖိတၢ်ဖဲဒီးတၢ်မၤ (ကွၢ်ထဲလၢမဲၣ်န့ၣ်) 	<ul style="list-style-type: none"> နမ့ၢ်ဟးဒီးဆၢထၢၣ်လၢကျဲပူမ့တမ့ၢ်လၢယီၤလီၤန့ၣ်ထီၣ်ဘိအိၣ်လၢနစုထွဲတကယတက့ၢ်. စူးကါလံာ်ပျဲကွၢ်ဒီးလဲၤလီၤလီၤဆူတၢ်လီၤလၢနဘၣ်လဲၤအလီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. “လၢတၢ်အချၢ, ဒုးနဲၣ်နလံာ်ပျဲကွၢ်” 	<ul style="list-style-type: none"> ဟးကိးဆၢကတီၢ်ဒဲး တဘၣ်ဆဲးတၢ်ဆဲးန့ၢ်ပုၤဂးဒီးနစု, နခိၣ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတမံၤမဲၣ်ဘၣ် အိၣ်ရဲၣ်လီၤသးလၢနတၢ်ဒုးနဲၣ်အပူတက့ၢ်. အိၣ်ယံၤဒီးတၢ်ဒုးနဲၣ်လၢနစုတစုဒုၣ်တက့ၢ်.
	တၢ်အိၣ်လီၢ်	<ul style="list-style-type: none"> လူပိာ်မၤထွဲပုၤဘၣ်မ့တမ့ၢ်ဒါတၢ်နဲၣ်ကျဲအခိၣ်ထံးတဘျီ ကတိၤသိၣ်တၢ် ၀-၁ ပတီၢ်ဒီးသ့တၢ်ကတိၤယံၤပဲၤလၢလၢ ယူးထီၣ်နစုပဲၤလီၢ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢ 	<ul style="list-style-type: none"> ဟံးန့ၢ်တၢ်လၢနလီၢ်ဘၣ်ခဲလၢကတချၢပဲၤနဆုၣ်နီၤဒဲးအခါ မၤကဆဲၣ်ကဆိနစိနီၢ်ခိၣ်, လီၢ်ဆုၣ်နီၤဒီးတၢ်ဒါခိၣ် တၢ်ကွၢ်တၢ်ကမ့ၢ်ဒီး ဟံးတၢ်အိၣ်လၢနတလီၢ်တဖၣ်ပဲၤတၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၢ်တၢ်အိၣ်စိနီၢ်ခိၣ်အဖိခိၣ် 	<ul style="list-style-type: none"> ဟဲန့ၢ်ဒီးဟးထီၣ်လၢကျဲဘၣ်ဘၣ်အပူ ဆုၣ်နီၤပဲၤနလီၢ်ဆုၣ်နီၤဖိခိၣ်တုၤလၢတၢ်ဟံးပနီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် တဘၣ်ဆဲးတၢ်ဆဲးန့ၢ်ပုၤဂးဒီးနစု, နခိၣ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတမံၤမဲၣ်ဘၣ် လူပိာ်မၤထွဲ “Show Five” တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ဘျီယီ
	တၢ်ဟးလီၢ်	<ul style="list-style-type: none"> ဟံးကဲပုၤဂ့ၤတၢ်အိၣ်တဖၣ်သး စူးကါတၢ်ဟးလီၢ်ထဲဒုၣ်လၢနဆဲၣ်ဒီးဟးအုၣ်ဟးဆဲၣ်အဂီၢ် ကတိၤသိၣ်တၢ် ၀-၁ ပတီၢ် 	<ul style="list-style-type: none"> သ့ကတီၢ် ထံ, စးခိၣ်ဒီးဆးပုၣ်ထံ(ဝံၢ်လီၤဆးပုၣ်ထံတထံၣ်, သ့စးခိၣ်တဘျီ) သ့တၢ်ဟးလီၢ်ချၢချၢဒီးဘျီဘျီဘျီဘျီ မၤသံ မ့တမ့ၢ်ဆိၣ်သံကွၢ် အိၣ်လဲၤကြိန့ၣ်ပိးလီ 	<ul style="list-style-type: none"> သ့ကဆိၣ်စုဒီးဆးပုၣ်ထံ မၤဘၣ်ဆၢတၢ်ဟးလီၢ်တဂ့ၤဒီးပၢ်အိၣ်ကဆဲၣ်ကဆိၣ် တဘၣ်ဆဲးတၢ်ဆဲးန့ၢ်ပုၤဂးဒီးနစု, နခိၣ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတမံၤမဲၣ်ဘၣ်

တၢ်ခၢၣ်သးတၢ်ထီၣ်ကွၢ် တၢ်အဒိအတၢ်		ကွၢ်ဒီးဖျၢၣ်တၢ်မၤလၢ်ကွၢ်စိတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်		
		အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးကဲ	အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မူဒါ	အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ
ပျၢၣ်လၢလီၤ	ကျဲလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ပူ	<ul style="list-style-type: none"> ဟးဒီးကတီၢ်တၢ် ဆၢဂ့ၤဆၢဝါလီၢ်သး ကတီၢ်တၢ်ကတိၤယံၤပဲၤလၢလၢ 	<ul style="list-style-type: none"> ဟဲန့ၢ်လၢတၢ်ဒီးပူတချၢဒီးလဲၤသိၣ် စူးကါလံာ်ပျဲကွၢ်ဒီးလဲၤလီၤလီၤဆူတၢ်လီၤလၢနဘၣ်လဲၤအလီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. “လၢတၢ်အချၢ, ဒုးနဲၣ်နလံာ်ပျဲကွၢ်” 	<ul style="list-style-type: none"> အိၣ်လၢနစုထွဲတကယ တဘၣ်ဆဲးတၢ်ဆဲးန့ၢ်ပုၤဂးဒီးနစု, နခိၣ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတမံၤမဲၣ်ဘၣ်
	တၢ်အိၣ်လီၢ်	<ul style="list-style-type: none"> လူပိာ်မၤထွဲပုၤဘၣ်မ့တမ့ၢ်ဒါတၢ်နဲၣ်ကျဲအခိၣ်ထံးတဘျီ အိၣ်ဒီးဟံးန့ၢ်တၢ်အိၣ်ဒီးနရဲၣ်လီၤသးအသိး ကတီၢ်တၢ်ကတိၤယံၤပဲၤလၢလၢ 	<ul style="list-style-type: none"> ဟံးန့ၢ်တၢ်လၢနလီၢ်ဘၣ်ခဲလၢကတချၢပဲၤနဆုၣ်နီၤဒဲးအခါ မၤကဆဲၣ်ကဆိနစိနီၢ်ခိၣ်, လီၢ်ဆုၣ်နီၤဒီးတၢ်ဒါခိၣ် တၢ်ကွၢ်တၢ်ကမ့ၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်အပူၣ် 	<ul style="list-style-type: none"> အိၣ်လၢနလီၢ်ဆုၣ်နီၤအလီၢ်တုၤလၢအလဲၤသိၣ် တဘၣ်ဆဲးတၢ်ဆဲးန့ၢ်ပုၤဂးဒီးနစု, နခိၣ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတမံၤမဲၣ်ဘၣ်
	တၢ်ဟးလီၢ်	<ul style="list-style-type: none"> ဟံးကဲပုၤဂ့ၤတၢ်အိၣ်တဖၣ်သး စူးကါတၢ်ဟးလီၢ်ထဲဒုၣ်လၢနဆဲၣ်ဒီးဟးအုၣ်ဟးဆဲၣ်အဂီၢ် 	<ul style="list-style-type: none"> သ့ကတီၢ် ထံ, စးခိၣ်ဒီးဆးပုၣ်ထံ သ့တၢ်ဟးလီၢ်တဖျၢၣ်လၢဘျးဒီးတၢ်ဒီး မၤသံမ့တမ့ၢ်ဆိၣ်သံကွၢ်အိၣ်လဲၤကြိန့ၣ်/ထဲးနီၣ်လီၢ်ကွၢ်ပိးလီ 	<ul style="list-style-type: none"> မၤဘၣ်ဆၢတၢ်ဟးလီၢ်တဂ့ၤဒီးပၢ်အိၣ်ကဆဲၣ်ကဆိၣ် တဘၣ်ဆဲးတၢ်ဆဲးန့ၢ်ပုၤဂးဒီးနစု, နခိၣ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတမံၤမဲၣ်ဘၣ်

ကွဲဖက်တတ်ကတတ်သဟ်ကဲပုဂ္ဂလိကတတ်ဖိတ်လံးဒီးကွဲကီၢ်ရၢၢ်တတ်မုၢ်ဒါလီၤ.

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလီၤ ဘၣ်ဟံးအသးလၢ တတ်သုတ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး မ့တမ့ၢ် မၤဘၣ်ဒိဆါလိာ်သးတကးဒီးတကးလၢနီၣ်ခိဆါနးနး ဒီး မၤဘၣ်ဒိဆါ တကးဒီးတကးသးသဟ်န့ၣ်လီၤ.

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးမုၢ်ဒါလီၤ တဘၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တတ်မုၢ်ပုၤမုၢ်ဖုးတတ်လၢ ကမၤဘၣ်ဒိဆါအဝဲသ့ၣ်, ပုၤဂုၤကးဒီး ပုၤဂုၤကးဖိတ်လံးဘၣ်.

စံးကတိတ်တတ်ဒီးဟ်ဖျါထီၣ်တတ်လၢတတ်သဘူၤပုၤ

တတ်ခွဲးတတ်ယၢ်/တတ်သဘူၤတဖၣ်

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးတတ်ခွဲးတတ်ယၢ်သ့စံးကတိတ်လၢတတ်သဘူၤ အပူၤ ဒီးလၢ တတ်ကတိတ်တခါစုၣ်စုၣ်အပူၤ တဘၣ်ထီၣ်ပုၤဂုၤကးတဖၣ်ခွဲးယၢ်ဘၣ်.

မုၢ်ဒါတဖၣ်

ကွဲဖက်တတ်မုၢ်ဒါခွဲးယၢ်အိၣ်လၢကဟ်ဖျါထီၣ်တတ်ထံၣ်တဖၣ်, ထုးထီၣ်လံာ် လံာ်တတ်ကွဲးဒီး ရုၤလီၤလံာ်စိးလံာ်စိးလၢ အကဘၣ်အိၣ်ဒီးလုၤလံာ်တခါလၢ တအိၣ်ဒီးတတ်ကွဲးဟးဂီၢ်ပုၤဂုၤကး, တတ်ကတိတ်ဘၣ်အဘၣ်သီ, တတ်ကွဲးတလီၤ တတ်မုၢ်ခါကွဲးဂီၢ်ပုၤဂုၤကး, တတ်ကွဲးလၢဘျးစံးဒီးတတ်မုၢ်ပုၤမုၢ်ဖုးတတ်/တတ်သးဟ့ တတ်ကရီၤလၢအပၣ်ယုၣ် ပုၤအကရီၤဖိ မ့တမ့ၢ် တတ်လၢပၣ်ယုၣ်ဒီးသံးစိၤကဲာ် စိၤကဲာ်ကသံၣ်, ညါသုး, မ့တမ့ၢ် သးစံးလၢသုတ်ဖိတ်လံာ်လၢတဖိးသဲးစး, လၢအတဘၣ်အိၣ်ဒီးတတ်မၤတတ်တတ်ပုၤဂုၤကးအတတ်ခွဲးတတ်ယၢ် မ့တမ့ၢ် မၤကီ မၤခဲကွဲးတတ်မၤလီၤမၤဒီး ဒီးတတ်ပိာ်ထွဲကွဲးတတ်ဘျးတတ်ဖိးတတ်မၤအကွဲးအကွဲးတဖၣ် န့ၣ်အမ့ၢ် တတ်ဆၢကတိတ်, တတ်လီၤတတ်ကျဲးဒီး လုၤလံာ်သကဲးပဝးတဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်.

ကွဲဖက်တတ်မုၢ်ဒါခွဲးဒီးရုၤလီၤ မ့တမ့ၢ် ကွဲးလီၤတတ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကွဲးခိၣ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်အခွဲးန့ၣ်လီၤ.

တတ်ဖဲးလိမၤဒီး ဒီး ကွဲလံာ်လံာ်တတ်ဖဲးတတ်မၤ

တတ်ခွဲးတတ်ယၢ်/တတ်သဘူၤတဖၣ်

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢကမၤလိတ်လၢကွဲးဒီးမၤန့ၢ်တတ်ကွဲးဘၣ်ကုၣ်သ့ ဒိတ်ဘျးသဲးစးအိၣ်ဝဲအသးန့ၣ်လီၤ. တတ်မၤလိမၤဒီးတတ်လၢကွဲးပုၤန့ၣ် မုၢ်ခွဲး ယၢ်သဘူၤလီၤဆိတခါ, ဒီးတမ့ၢ်ဘၣ်တတ်ခွဲးတတ်ယၢ်ဘၣ်. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီး သ့ၣ်ညါအိၣ်တတ်ဂုၢ်တဖၣ်န့ၣ်, ကွဲဘၣ် Minn.Stat. § 120A.36 ဝဲ revisor.mn.gov/statutes တက့ၢ်.

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢကထီၣ်ဘၣ်ကွဲးလၢအိၣ်ဒီးတတ်ဘၣ်တတ်ဘၢဒီး တဘၣ်အိၣ်ဒီးတတ်မၤကီၢ်မၤခဲမၤတတ်တတ်အဝဲသ့ၣ်လၢပုၤနီၣ်တက့ၢ်.

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢကမၤလံာ်ကွဲးကွဲးတတ်ဖဲးလိမၤဒီးလၢအလဲးတလၢ ကွဲၣ်အဝဲသ့ၣ်. တတ်ဆၢကတိတ်ဖဲးလၢအဝဲသ့ၣ်တထီၣ်ကွဲးလၢအအိၣ်ဒီးတတ်ဟ့ၣ် အခွဲးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢကဒီးန့ၢ်တတ်မၤလိမၤဒီးလၢဟံၣ်/တတ်ဆါဟံၣ်ပုၤ ဒိတ်သိၣ်တတ်သိလၢကီၢ်စဲၣ်လံာ်တတ်န့ၣ်ကွဲးအပူၤအသး ဝဲထီၣ်ကွဲးတသ့လၢ ဆၢကတိတ်အယၢ်အထၢတကတိတ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်ဒါတဖၣ်

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလၢဘၣ်ထီၣ်ကွဲးကိးနဲးဒီး, မၤဝဲကွဲးလံာ်ဟံၣ်တတ်မၤ ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတိတ်, ဟဲစိတ်တတ်ပိးတတ်လီၤလၢအကြးအဘၣ်လၢကသ့ဝဲလၢကွဲး တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကွဲဖက်တတ်ဘၣ်အိၣ်ဒီးသကဲးပဝးလၢအဂုၤလၢဆိၣ်ထွဲကွဲးတတ်မၤလိမၤဒီးလၢ ပုၤကိးဂၤဒဲးအဂီၢ်, ဒီးတဘၣ်မၤသဘၣ်သဘၣ်တတ် မ့တမ့ၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်တတ်

လီၤဘၣ်ထီၣ်တခါလၢအဝဲသ့ၣ်ဒဲးအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ဆူပုၤဂုၤကးတဖၣ်အဂီၢ် ဒီး တဘၣ်မၤတတ်တတ်တတ်မၤလိမၤဒီးလၢပုၤဂုၤကးတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်.

ကွဲဖက်တတ်မုၢ်ဒါအိၣ်လၢကဘၣ်ဟံးန့ၢ်ဒီးမၤဝဲကွဲးလံာ်ဟံၣ်တတ်မၤတဖၣ်, ဆၢ ကတိတ်ဖဲးလၢအဝဲသ့ၣ်တဟဲထီၣ်ကွဲးအခါန့ၣ်လီၤ.

ကွဲဖက်တတ်မုၢ်ဒါအိၣ်လၢကဘၣ်မၤဝဲကွဲးလံာ်ဟံၣ်တတ်မၤဖဲးမၤလိမၤဒီးတတ်လၢ ဟံၣ်/တတ်ဆါဟံၣ် အတတ်မၤလိမၤဒီးကွဲးအပူၤ အဆၢကတိတ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံၣ်ကသိတ်တတ်ယါဘျါ

တတ်ခွဲးတတ်ယၢ်/တတ်သဘူၤတဖၣ်

ကွဲဖက်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢကဒီးန့ၢ်တတ်ယါဘျါ ဒီးကသံၣ်ကသိတ်မၤ စၢတဖၣ်လၢကဘၣ်အိၣ်ဝဲထီၣ်ကွဲးအကတိတ်ပုၤဒဲးသိးဒီးကွဲဖက်တတ်ထီၣ်ကွဲး ကသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မုၢ်ဒါတဖၣ်

ကွဲဖက်တတ်မုၢ်ဒါအိၣ်လၢဘၣ်လုၤပိာ်မၤထွဲ ဟဲဆူကွဲးကွဲးသ့ကမံာ်တံာ်ခိၣ်ကွဲး အတတ်ဆိလီၤဟံးလီၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီး တတ်ဒီးန့ၢ်ကသံၣ်ကသိတ်မၤစၢတဖၣ် လိၣ်ကသံၣ်သရၣ်အတတ်န့ၣ်လီၤ (over-the-counter medication) န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအိၣ်တတ်ဂုၢ်တတ်ကျိးန့ၣ်, ကွဲဘၣ် Board Policy 516.00 ဝဲ www.boe.spps.org အပူၤတက့ၢ်.

ကွဲဖက်ဒီးမိာ်ပာ်/ပုၤကွဲးထွဲကွဲးတဖၣ် မုၢ်ဒါအိၣ်လၢကဘၣ်ကွဲးဒုးသ့ၣ်ညါလံာ် ဆူကွဲးကသံၣ်သရၣ်အအိၣ်ဝဲ ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးကသံၣ်ကသိတ်တတ်ယါဘျါလၢ ကဘၣ်တတ်မၤန့ၢ်အိၣ်ထီၣ်အဆၢကတိတ်အခါန့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်ကသိတ်လံာ် လၢနဟဲစိတ်အိၣ်ဆူကွဲးပုၤတဖၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးကသံၣ်အပူၤဒီးကသံၣ်အမဲးအ သ့ၣ်ဒဲးလၢနဒီးန့ၢ်အိၣ်ထံးအသးလီၤ.

တတ်ကွဲးတတ်လီၤတတ်အိၣ်/တတ်မၤတတ်တတ်မၤကီၢ်တတ်အိၣ်- ခိၣ်ယၢ်လၢတတ်အိၣ်ဒီးတတ်နိးတတ်ဘျး

တတ်ခွဲးတတ်ယၢ်/တတ်သဘူၤတဖၣ်

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢကမၤလိတ်ဘၣ်တတ်ဖဲး တတ်လီၤလၢတတ်အိၣ်ဒီးတတ်ကွဲး တတ်လီၤတိဖျိ ကလုာ်စၢသ့ၣ်, ဖဲးဘၣ်လုၤတတ်လီၤဆိလီၤသး, တတ်စုၢ်တတ် နှံ, မုၢ်ခါ, တတ်ဘျးတတ်ဘါ, ကလုာ်တတ်ဟဲလီၤစၢခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ, တတ်ဆိ ဟံၣ်ဆိယိ, တတ်အိၣ်မုၢ်ပတီၢ်လၢဒီးန့ၢ်ပဒိတ်တတ်မၤစၢ, နီၣ်ကစၢတတ်အိၣ်တတ် သးစဲဘၣ်ယးမုၢ်ဒီးခါ (Sexual and affectional Orientation), မုၢ်ခါတတ်ဟံးပနီၣ်လီၤသး (gender identity and express) ဒီး နီၣ်ခိ ဆူၣ်ချတဂုၤတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအိၣ်တတ်ဂုၢ်တတ်ကျိး န့ၣ်, ကွဲဘၣ် Board Policy 102.00 ဒီး Board Policy 415.00 ဝဲ www.boe.spps.org အပူၤတက့ၢ်.

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်တခါလၢတဘၣ်မၤဆၢကတိတ်လၢကွဲးတတ်စုၢ်တတ်န့ၣ် ဂုၤအဂီၢ် ခိဖျိတတ်ကွဲးတလီၤ. တတ်မၤတတ်တတ် မ့တမ့ၢ် တတ်မၤထီၣ်တတ်ဘၣ်.

မုၢ်ဒါတဖၣ်

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလၢကဘၣ်သ့ရူကွဲးပုၤဂုၤကးတဖၣ်ဒီးကွဲကီၢ်ရၢၢ်ပုၤမၤ တတ်ဖိတ်တဖၣ်လၢတတ်ယုးယိၣ်ဟံးကဲအပူၤဒီးသးအလုာ်အလုာ်လၢတတ်အိၣ်ဒီး တတ်ကွဲးတလီၤတတ် မ့တမ့ၢ် တဘၣ်အိၣ်ဒီးတတ်မၤတတ်တတ် မၤဘၣ်ဒိတ် သိၣ်လိမၤဒီးတိးဒးဘၣ်လီၤ.

ကွဲဖက်တတ်အိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလၢကဘၣ်ဟံးဖျါထီၣ်တတ်ဂုၢ်ဆူကွဲးပုၤဘၣ်မုၢ်ဒါအိၣ် (လၢအမ့ၢ် ကွဲသရၣ် မ့တမ့ၢ် ကွဲခိၣ်) ခိဖျိ တတ်ဟဲထီၣ်သးတဖၣ် ဘၣ်ယး တတ်မၤတတ်တတ်မၤဘၣ်ဒိ နီၣ်ခိ, မုၢ်ခါနီၣ်ခိတကြးတဘၣ်တဖၣ် ဒီး/မ့တမ့ၢ် တတ်ကတိတ်တရီတပါတတ်, တတ်မၤပုၤမုၢ်ဖုးတတ်, မ့တမ့ၢ် တတ်မၤ

အမေသီတာ၊ ဒီးသကဲးပဝးထီဒါတၢ်ဂၤဂၤလၢအဘဲသ့ၣ်တၢ်ဘၣ် မ့တမ့ၢ် အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နီၣ်တၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံးဒီးနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်သဘျူတဖၣ်

အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် ကွီဖိတဖၣ်ခွဲးယၢ်အိၣ်လၢ အဘဲသ့ၣ်နီၣ်ကစၢ်တၢ်ကျိၤဒီးနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံး ကဘၣ်အိၣ်ပၢ်အသးဘၣ်ဘၣ်ဘၢဘၢလၢကွီပူၤဒီး ဝဲကွီတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤမုးတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်မံၣ်န့ၣ်စိထၣ်သဲးအိၣ်ပၢ်အသး, ကွီဖိတဖၣ်အိၣ်ခွဲးယၢ်လၢကသုကွီတၢ်ဖိတၢ်လံးသ့ၣ်တဖၣ်(အဒိန့ၣ်, လိးခၢၣ်, လံာ်စီနီၤဒိၣ်, အါဖဲးသ့ၣ်တဖၣ်) လၢကပၢ်ကိယၢ်နီၣ်ကစၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံး ဒီးကဘၣ်န့ၣ်ပၢ်လၢ ကွီတၢ်ဖိတၢ်လံးခဲလၢန့ၣ်အိၣ်လၢကွီကီၢ်ရၣ်တၢ်ကျိၤအပူၤ ဒီးဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်ကကူၢ်သမံသမိးအိၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်ခွဲးယၢ်တၢ်ကျိၤတဘျီဂ့ၢ်တဘျီဂ့ၢ်တလိၣ်တၢ်ယုအခွဲး, တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲး မ့တမ့ၢ် လံာ်ပျဲဟ့ၣ်ခွဲးလၢတၢ်ကယုသမံသမိးတၢ်အဂီၢ်ဘၣ်. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ် ကွီဘၣ်-Minn. Stat. §121A.72. Subd. 1 ဝဲ revisor.mn.gov/statues အပူၤတက့ၢ်.

မုဒါတဖၣ်

ကွီဖိတဖၣ်မုဒါအိၣ်လၢကဘၣ်ကွီကတီၢ်ပၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံးလီၤ(လိးခၢၣ်)/လံာ်ကွဲးစီနီၤဒိၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ကဘၣ်မတၢ်ဂ့ၢ်ပူၤ ဒီးလၢတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်အပူၤန့ၣ် တဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံးတဖၣ်လၢတဖိးသဲးဒီး တၢ်တြီယၢ်အိၣ်တဖၣ်ဘၣ်.

ကွီဖိတၢ်ဖိတၢ်လံးလၢအအိၣ်ဝဲ ကွီဖိလိးခၢၣ်ပူၤန့ၣ် တၢ်သမံသမိးအိၣ်သ့ ဝဲကွီပူၤဘၣ်မုဘၣ်ဒါတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်လိးဆဲးအခါလၢကဘၣ်ယုထံၣ်န့ၣ်တၢ်မထီၣ်ကွီသဲးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိအဂ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်တြီယၢ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအပူၤ ဟဲကီၢ် ဒီးမ့တမ့ၢ်လၢကွီပူၤဘၣ်မုဘၣ်ဒါတဖၣ်ဘၣ်ဆဲးသမံသမိးကွီတၢ်သန့က့, ဝဲပူၤဘၣ်မုဘၣ်ဒါတဖၣ်ယုကွီတၢ်ဖိအခါ ကဘၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါကွီဖိလၢအဘဲသ့ၣ်ယုသမံသမိးအတၢ်ဖိတၢ်လံးန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်, ကွီဘၣ် Minn. Stat. §121A.72. Subd.1 ဝဲ revisor.mn.gov/statues အပူၤတက့ၢ်.

တီဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤ

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်သဘျူတဖၣ်

မံၣ်န့ၣ်စိထၣ်သဲးပၢ်နီၣ်ဝဲလၢ ပဒိၣ်ကွီကိးဖျါဒီးကဘၣ်ဟ့ၣ်ကွီဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ကဘၣ်တၢ်ဖျါ တီဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤ(Pledge of Allegiance)အစ့ၤကတၢ်တန့ၣ်တဘျီ (ပၤဆုၤကွီကမံးတံာ်ခိၣ်ကွီမ့ၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးဒီးပၢ်နီၣ်လၢတလိၣ်ဘၣ်သန့က့)န့ၣ်လီၤ.

မုဒါတဖၣ်

ခိဖျါလၢနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အဖိခိၣ်အယိ, ပုၤမ့ၢ်အိၣ်ဝဲတၢ်ဂၤဂၤလၢ အတၢ်အိၣ်ဒီးပၢ်ဖျါ တီဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤန့ၣ် တလိၣ်လၢအကဘၣ်ပၢ်ဖျါတၢ်အိၣ်ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ဒီးကွီဖိတဖၣ်ကဘၣ်ပၢ်ကဲပုၤဂၤဂၤတဖၣ်အခွဲးအယၢ်ဒီးတၢ်ယုထၢတဖၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ် ကွီဘၣ် Minn. Stat. § 121A. 11. Subd. 3(b) ဝဲ revisor.mn.gov/statues အပူၤတက့ၢ်.

ကွီဖိကူသိး

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်သဘျူတဖၣ်

ကွီဖိတဖၣ်အိၣ်ခွဲးယၢ်လၢကယုထၢအဘဲသ့ၣ်အကစၢ်တၢ်ကူတၢ်သိးဒီးမၤကဆဲးကဆိသး လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဒုးဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘၣ်ဘၣ်ကွီဖိအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ မ့တမ့ၢ် နီၣ်ခိတၢ်ဆူးတၢ်ဆါ ဒီးတဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢတၢ်မပူၤ မ့တမ့ၢ်ဒုးဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးကွီတၢ်မလိမၤဒီးဘၣ်လီၤ.

မုဒါတဖၣ်

ကွီဖိတဖၣ်မုဒါအိၣ်လၢကဘၣ်ကူသိးတၢ်ကူတၢ်သိးလၢအကြးအဘၣ်ဒီးကွီလီၤ. လၢတၢ်ပၤယၢ်ကွီတၢ်မလိလီၤလၢကအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်, ကွီဖိတၢ်ကူတၢ်သိးတဖၣ်တဘၣ်မ့ၢ် ကူသိးလၢဒုးကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ဘၣ်ယိၣ် ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ, တၢ်လီၤသးဘၣ်အၢ, နီၣ်ခိအိၣ်ဖျါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကူတၢ်လီၤတၢ် သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကူသိးသ့ၣ်တဖၣ်လၢ လၢအတၢ်ဖျါထီၣ် လံာ်မဲာ်ဖျါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ တဲာ်ပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ပညိၣ်အမ့ၢ် တၢ်ပၤဖးနီၤဖးကလုာ်န့ၣ်, ပိာ်မုာ်ပိာ်ခါဂ့ၢ်ဝီ, မ့တမ့ၢ် တၢ်မလိပုၤအသုးအသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်တဟ့ၣ်ပျဲခွဲးယၢ်ဘၣ်. တၢ်ကူတၢ်သိးလၢအိၣ်ဖျါယုာ်ဒီး သံးတၢ်မုာ်တၢ်ဘျီ, ကဲကသံၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံးလၢဖိသ့ၣ်သုလၢအတဖိးသဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်တဟ့ၣ်အခွဲးဘၣ်.

ကွီဖိတဖၣ်ကဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲကွီတၢ်သိၣ်တၢ်သိခိဖျါ ကွီခိၣ်အတၢ်န့ၣ်လီၤဘၣ်ယးတၢ်ကဆဲးကဆိဒီး တၢ်အိၣ်ဖျါပၢ်ဖျါလၢအပတီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွီဖိတဖၣ်လၢအထီၣ်ကွီလၢအိၣ်ဒီး တၢ်ပၢ်နီၣ်ကွီကူသိးတဖၣ်န့ၣ်ကဘၣ်တၢ်လီၤလူၤပိာ်ထွဲကွီကူသိးတၢ်ပၢ်နီၣ်တၢ်ဘျူတဖၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ် စံာ်လီၤဘၣ် Board Policy 501.03 ဒီး Board Policy 501.04 ဝဲ www.boe.spps.org အပူၤတက့ၢ်.

ကွီဖိတၢ်ပတၢ်ပြး

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်သဘျူတဖၣ်

ကွီဖိတဖၣ်အိၣ်ခွဲးယၢ်လၢကရဲၣ်ကွဲးဆီလီၤကရၢဒီးမၤသကိးတၢ်လၢကွီဖိပပြးကရၢအပူၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဆူကွီဖိကရၢဖိခၢၣ်စးကိးဂၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွီဖိပပြးတၢ်ဖဲးတၢ်မအတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ် တၢ်ကဲထီၣ်ကွီအိၣ်စးဒီးပံးန့ၣ်မုဒါလၢကွီဖိခဲလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

မုဒါတဖၣ်

ကွီဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမုဒါလၢ ကဘၣ်ဆီလီၤပၢ်လီၤတၢ်ပတၢ်ပြးတၢ်ဘျူတဖၣ်ဝဲအဘဲသ့ၣ်ရဲၣ်ကွဲးဆီလီၤကွီဖိပပြးအခါန့ၣ်လီၤ. ကွီဖိပပြးကရၢကပံးန့ၣ်မုဒါလၢ ကဆဲးကျၢဆဲးကျိးတၢ်ဆူ ကွီဖိကရၢ, ကွီဒီး ကွီခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွီဖိတဖၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်တၢ် ဒီး လူၤပိာ်မၤထွဲဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆီလီၤပၢ်လီၤကွီဖိပပြးတၢ်ဘျူအက့ၢ်အဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်ကွီကီၢ်ရၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိဆီလီၤပၢ်သး အသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်စူးကါထဲးနီၣ်လိၣ်ကွီၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်/တၢ်သဘျူတဖၣ်

ကွီဖိတဖၣ်အိၣ်ခွဲးယၢ်လၢကသုဝဲဒၣ် ကွီကီၢ်ရၣ် ထဲးနီၣ်လိၣ်ကွီၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံးအကလုာ်ကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲမၤစၢနီၣ်တၢ်ဂၤစုာ်စုာ်တၢ်ဖဲးလိမၤဒီးအဂီၢ်လီၤ.

မုဒါတဖၣ်

ကွီဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမုဒါလၢကဘၣ်စူးကါကွီကီၢ်ရၣ်ထဲးနီၣ်လိၣ်ကွီၣ်ပိးလီၤဂ့ၢ်တၢ်ဘၣ် လၢအပၢ်ယုာ်ဒီး အါဖဲး ဒီး လူၤပိာ်ထွဲ ကွီကီၢ်ရၣ်ဒီးကွီ တၢ်ဘျူဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွီဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးမုဒါလၢကဘၣ်သ့ၣ်ညါပၢ်ကဲပုၤဂၤဂၤအ User အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်, ဒီးတဘၣ်ယုာ်ဒီးန့ၣ်, ကွဲးဒီး, ဆီတလဲဘျီဘၣ်ပုၤဂၤဂၤလံာ်

လဲင်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကၠိၤ၊ ဒီးတဘၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖျိၣ်ဂုၤ၊ မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ်တအိၣ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်န့ၢ်အခွဲးဘၣ်န့ၣ် တဘၣ်စူးကါပုၤတၢ်ရဲသ့ၣ်ဘၣ်.

ကွီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလၢ ကဘၣ်ရဲၣ်သဲကတီၤ ဟံးယၢ်ကွီကီၢ်ရၣ်ထဲးနီၣ် လိၣ်ကွီၣ်ပိးလိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ၊ သ့ၣ်ညါဒီးဟံးဒိၣ်ဟံးကဲ တၢ်စူးကါကွီတၢ်ပိးတၢ်လိၣ်ဒူးယၢ်အဂုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလၢကဘၣ်ဟံးဖျါထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်လၢတၢ် တၢ်လိၣ်အိၣ်တသ့တဖၣ် မ့တမ့ၢ် အ့ထၢၣ်န့ၣ်အပုၣ်ယဲၤလၢတၢ်တသ့တၢ် လိၣ်တဖၣ်အုကွီကီၢ်ရၣ်ပုၤတၢ်အအိၣ်တဘျီယိန့ၣ်လီၤ.

ကွီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလၢ စူးကါကွီကီၢ်ရၣ်ထဲးနီၣ်လိၣ်ကွီၣ်ပိးလိလၢတဘၣ်ဆိတလဲဝဲပိးလိအတၢ်ဖံးတၢ်မၤ **operating system** ဒီး တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကၠိၤ မ့တမ့ၢ် အဲးဖဲ လၢတၢ်ထၢန့ၣ်ဟံးယၢ်အိၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲဒူးယၢ်အဝဲသ့ၣ်ခိဖျိစ့ၣ်ဖိလဲပဒိၣ်ကွီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလၢ ဘၣ်မၤလိၣ်တၢ်ဝဲလၢ ဒံၣ်ကွီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ် တီလၢအအိၣ်ဖဲ ကွီကီၢ်ရၣ်ထဲးနီၣ်လိၣ်ကွီၣ်တၢ်တီၤမၤမၤအလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးကွီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မ့ၢ်တဟ့ၣ်အခွဲးဒီးတၢ်မ့ၢ်စူးကါဝဲဒၣ် ကွီကီၢ်ရၣ်ထဲးနီၣ်လိၣ်ကွီၣ်ပိးလိဒ်အမ့ၢ် အံ့မုၢ်လဲၤ ဒီးအ့ထၢၣ်န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်သိၣ်ယိၣ်သီယိၣ်က ပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံတခါ မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်တခါ ဒ်အမ့ၢ်- တၢ်ကဆိကတီၢ်တၢ်သ့ ကွီတၢ်ဖိတၢ်လံးတဖၣ်တလီၢ် မ့တမ့ၢ် ဟံးပတုၣ်ကွီၣ်တၢ်သ့ကွီတၢ်ဖိတၢ်လံး၊ ဒီးဟ့ၣ်တၢ်ကမၣ်ဒ်လၢကီၢ်ရၣ်တၢ်ဘျီဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်အိၣ်ဝဲအသိး. မ့တမ့ၢ် ဒီးန့ၢ်တၢ်ကမၣ်ဒ် ထံဖိကီၢ်ဖိမုၢ်ဒါဒီးတၢ်တုၢ်ကွီၢ်မ့ၢ်သဲးစးအကြး အဘၣ်တဖၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကၠိၤန့ၣ် ကွၢ်ဘၣ်, **Board Policy 520.00** ဝဲ www.boe.spps.org အပူၤတက့ၢ်.

ကိုဖိသကားပေးအပတော်တဖန်

ခိပ်ယာလားအိပ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးအဂ့ၢ်တခါန့ၣ်မ့ၢ် ဂံၢ်ခိပ်ထံးအကါဒိၣ်ကတၢ်လၢတၢ်မၤလိအဂီၢ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဒီးတၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်ဘျးဒီး တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ် မ့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤကိၣ်ဖိတဖၣ်ဒ်သိး ကယုထာတၢ်လၢအဂ့ၢ်အကြးအဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲကိၣ်ဖိသကားပေးအိၣ်ဒီးသကားပေး လၢအတကြးတဘၣ် မ့တမ့ၢ် နးအခါန့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်လၢပိာ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲကိၣ်ဖိသကားပေးတလူၤပိာ်ထွဲတၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်အခါန့ၣ်, ကိၣ်ပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ် ကဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိဒ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိအိၣ်ဝဲအသိးလၢအကြးအဘၣ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိၣ်ဖိတဖၣ်တလူၤပိာ်ထွဲတၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်အခါန့ၣ်, ကိၣ်ပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ် ကဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိဒ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိအိၣ်ဝဲအသိးလၢအကြးအဘၣ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိၣ်ဖိတဖၣ်ဒီး ပိာ်ပာ်/ပုၤကွၢ်ထွဲကိၣ်ဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီး မ့ၢ်ဒါလၢဘၣ်မၤသကားတၢ်ဒီးကိၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်လၢအိၣ်ထွဲမၤဂ့ၢ်ထီၣ် တၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ် ဒီး ကိၣ်တၢ်ဘျးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိအတၢ်ဂ့ၢ်တကိၣ်တဖၣ်လၢ အအိၣ်ဝဲ တၢ်သကားပေးလံာ်န့ၣ်ကျဲအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိတဖၣ် ဒီးတၢ်မၤထီၣ်ဒါတၢ်သိၣ်တၢ်သိအပတော်တဖန်

လံာ်န့ၣ်ကျဲအကၢ်ဝဲအံၤ နီၤဖးလီၤဝဲဒၣ် သကားပေးတကြးတဘၣ် ဒီးမၤကိတၢ်တဖၣ် ယံာ်ပတီၢ် လၢအဘၣ်ထွဲလိာ်သးဒီးတၢ်မၤထီၣ်ဒါတၢ်သိၣ်တၢ်သိ လၢအိၣ်ယုာ်ဒီးတၢ်န့ၢ်လီၤကျဲယုၤကျဲဖိးတၢ်ဒီး တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိသိၣ်သိတၢ်အဒိအတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၢ်လီၤကျဲယုၤကျဲဖိးတၢ် မ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢကိၣ်ဖိအဂီၢ်ဒ်သိးကမၤလိဘၣ်သကားပေးအကြးအဘၣ်လၢအိၣ်ယုာ်ဒီး တၢ်ပညိၣ်လၢအိၣ်တ လဲမၤဂ့ၢ်ထီၣ်သကားပေးလၢအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၢ်လီၤကျဲယုၤကျဲဖိးတၢ်အပူၤ ပၣ်ယုာ်ဒီး ကိၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ ဒီးပုၤဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ပုၤတတၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိသိၣ်သိတၢ် ကဘၣ်တၢ်စူးကါအိၣ်လီၤ. တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိကြးတၢ်ရဲၣ်ကျဲဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒ်သိးကဆိတလဲကွၢ် သကားပေးတကြးတဘၣ် လၢအကဘၣ်စူးကါဝဲ တၢ်န့ၢ်လီၤကျဲယုၤကျဲဖိးတၢ် ဒီး တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိသိၣ်သိတၢ်လၢအပတော်ဆံးစုၤဖုၣ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်န့ၣ်ကျဲအံၤဟံၤဖျါထီၣ် တၢ်ပၤဆုၤဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိအကလုာ်ကလုာ်လၢ ကဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်စူးကါအိၣ်လီၤလၢကဘျါလီၤကွၢ်တၢ်မၤထီၣ်ဒါမၤကမၢ်ကိၣ်ဂီၢ်ရ့ၣ်တၢ် ဘျး, ကျဲသန့, တၢ်သိၣ်တၢ်သိဒီးသဲစးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၢ်လီၤကျဲယုၤကျဲဖိးတၢ်ဒီးဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိဒီးသိၣ်ယိၣ်တၢ်တဖၣ် ကြးတၢ်မၤဆူၣ်အိၣ်နီၢ်ကီၢ် ဒ်တၢ်န့ၣ်ကျဲတၢ်ဂ့ၢ်တကိၣ်လၢအအိၣ်ဝဲတၢ်မၤထီၣ်ဒါတၢ်သိၣ် တၢ်သိအပတော် ၁-၅ အပူၤအသိး ဒီး တၢ်မၤထီၣ်ဒါတၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲလီၤအတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤထီၣ်ဒါတၢ်သိၣ်တၢ်သိ အပတော် ၁ မ့ၢ် တၢ်မၤကမၢ်တၢ်အဆံးအစုၤကတၢ် ဒီး အါစုအါဘျီ မ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲမၤဘၣ်လိာ်သကားပေးလၢတီၤဒေးပူၤ ဒီး တၢ်အပတော် ၅ မ့ၢ် တၢ် မၤကမၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိ အနးကတၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်အကူၢ်အဝဲအံၤအတၢ်ဆီလီၤဟံလီၤသး စးထီၣ်အိၣ်ယုာ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိဒီးစံၣ်ညိၣ်တၢ်လၢအဖဲဒီး တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၢ်လီၤကျဲယုၤကျဲဖိးတၢ်လၢ တၢ်မၤထီၣ်ဒါတၢ်သိၣ်တၢ်သိတခါစုၣ်စုၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ပၤဆုၤဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိလၢအယၢ်ကတၢ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်ကိၣ်ဖိလၢကိၣ်ဖိ တၢ်တဒုးန့ၣ်လီၤလၢကိၣ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤကမၢ်ထီၣ်ဒါတၢ်သိၣ်တၢ်သိတခါစုၣ်စုၣ်လၢအအိၣ်ဖျါအသးဒ်လၢလံာ်အသိး အံၤ မ့ၢ်တၢ်သိၣ်သိတၢ်လၢအပုၣ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖိး(●)လၢအအိၣ်ဝဲလံာ်တီၤယုၤပုၤတဖၣ်တဖၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ပညိၣ်ရဲၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ် မ့တမ့ၢ်တခါ ဟံပနီၣ်ယၢ်တၢ်လၢ ပုၤပၤဆုၤတၢ်တကၢ်စူးကါ(သ့) တၢ်ဘျါလီၤတၢ်မၤထီၣ်ဒါတၢ်သိၣ်တၢ်သိလၢအပဲကဲထီၣ်သးဒိၣ်ဒိၣ်တဖၣ်လၢအကျဲတဆီဘၣ်တဆီအ ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့က တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိအတၢ်ရဲၣ်ကျဲတဖၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘျးစဲဖိးမံလိာ်သးအဂ့ၢ်အကျဲဘၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတော်မၤက မၢ်တၢ် နးနးဒီး ဟဲကဲထီၣ်သးခဲအံၤခဲအံၤ. ကိၣ်ဖိသးန့ၣ် ဒီးတၢ်ပၤဆုၤဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိတဖၣ် အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဆိကမိၣ်အိၣ်တချုးလၢတၢ်ကဆၢတၢ်ဟံလီၤ တၢ်ပၤဆုၤဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ-

- ကိၣ်ဖိသးန့ၣ်, တၢ်သ့ၣ်ညါနီၢ်ပာ်တၢ်, ဒီးနီၢ်ပာ်အဝဲသ့ၣ်သကားပေးတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတၢ်
- ကိၣ်ဖိအတၢ်သးအိၣ်ကတၢ်ကတီၤသးဒီးမၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး လၢဟဲကဲထီၣ်သးခိဖျိတၢ်သကားပေး
- တၢ်န့ၢ်လီၤကျဲယုၤကျဲဖိးတၢ် ဒီး တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိလၢအပူၤကွၢ်
- တၢ်ဂ့ၢ်ကဲထီၣ်သးတဖၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်သး, သကားပေးနးနးကျဲကျဲဒီးအိၣ်ထီၣ်အသးခဲအံၤခဲအံၤ
- ကျဲသ့လီၤဆီကိၣ်ဖိ လၢအိၣ်ဒီး နီၢ်တကၢ်စုၣ်စုၣ်ကျဲသ့တၢ်ရဲၣ်ကျဲ (IEP) မ့တမ့ၢ် ၅၀၄ တၢ်ရဲၣ်ကျဲ, ဒ်အလီၢ်အိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ကွဲးဟံပနီၣ်ယၢ်တၢ်ဘျးအိၣ်လၢကျဲအကတၢ်ဘိဘၣ်န့ၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျးတဖၣ်အံၤ ဘၣ်ထွဲလိာ်သးဒီးကိၣ်ဖိသကားပေးလၢအ ဟဲကဲထီၣ်သးလၢစုၣ်ဖိလိပဒိၣ်ကိၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟဲကဲထီၣ်သးလၢဘျးစဲလိာ်သးဒီးစုၣ်ဖိလိပဒိၣ်ကိၣ်တၢ်ဖိးတၢ်မၤအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ တခါခါပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်လၢလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဒုးန့ၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်မၤကမၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိလၢဟဲကဲထီၣ်သးတဖၣ်လီၤ.

တၢ်အပတၢ်- ၁

တၢ်မၤကမၤတၢ်သိၣ်တၢ်သိအပတၢ် - ၁ တၢ်န့ၣ်လိၤကျဲၤယုၤကျဲၤဖိးတၢ်တဖၣ်အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်ဘၣ်တၢ်ပၤဆၢမၤအိၤလၢကျဲၤပုၤတၢ်ဖိ ၆ ကိၣ်ဖိတၢ်မၤကမၤတၢ်လၢအဆံးအစု မ့တမ့ၢ် မၤကမၤတၢ်အပတၢ်တတုၤလၢထီၣ်ဒါကိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်န့ၣ်လိၤ. ကိၣ်ပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ်ကသိၣ်ကသိ, မၤဂ့ၢ်ထီၣ်ကိၣ်ဖိသကးပဝးလၢကျဲၤဂ့ၢ်တဘိဘိ အယိ ကိၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကမၤလိၤဒီးဟံၣ်ဖျါထီၣ်လၢလၢသကးပဝးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဒီး တၢ်ဟံၣ်တၢ်န့ၣ်လိၤ. ပမ့ၢ်လၢလၢကျဲၤပုၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်စူးကျါ(သ့)ဝဲတၢ်သိၣ်သိတၢ်ဒီးတၢ်ပၤဆၢကျိၤကျဲၤအကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လိၤ.

တၢ်န့ၣ်လိၤကျဲၤယုၤကျဲၤဖိးတၢ် အဒိတဖၣ်	
<p>တၢ်န့ၣ်လိၤကျဲၤယုၤကျဲၤဖိးတၢ်တဖၣ်တၢ်ဟံၣ်လၢကမၤဘၣ်ထီၣ်ဒီးသိၣ်သိ မၤဂ့ၢ်ထီၣ်သကးပဝးလၢကျဲၤအကတဘိဘိအယိကိၣ်ဖိတဖၣ်ကသ့မၤလိၤတၢ်ဒီးဟံၣ်ဖျါထီၣ်သကးပဝးအဂ့ၢ်ဒီးယုးယိၣ်ဟံၣ်ကတၢ်န့ၣ်လိၤ. ပမ့ၢ်လၢလၢကျဲၤပုၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်သ့ဝဲတၢ်သိၣ်သိတၢ်ဒီးတၢ်ပၤဆၢကျိၤကျဲၤအကလုာ်ကလုာ်လၢအဆိၣ်ယုၣ်ဒီး-</p> <ul style="list-style-type: none"> • သိၣ်လိၤက့ၢ် သကးပဝး/တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် တၢ်မ့ၢ်လၢက့ၢ်ဖိ • မၤဘၣ်ထီၣ်က့ၢ်တၢ်စံးတၢ်ကတိၤ • တၢ်ဟ့ၣ်လိၤမ့ၢ်ဒါတၢ်မၤ • တၢ်ကွဲးဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢကကဲထီၣ်သး/တၢ်ယုဝံသးစူး • တၢ်ဆိတလဲတၢ်မၤလိၤလိၤဆုၣ်န့ၣ် • သရၣ်/ကိၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် • တၢ်ကွဲးလိၤကိးန့ၣ်ဒီးသကးပဝးဂ့ၢ်ထီၣ်လိၣ် • တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲၣ်လၢတၢ်မၤလိၤပုၤတၢ်ဖိတလိၤ • တၢ်လိးက့ၢ်တၢ်လၢအမၤကမၤ • တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲၣ်လၢတၢ်ဒီးပုၤဒီးလဲၤဆၢဆုၣ်ကိၣ်ပုၤဟ့ၣ်က့ၢ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်တက့ၢ်အဆိၣ်(တစီၢ်တလိၤ) • တၢ်ဆိတလဲတၢ်မၤလိၤတၢ်ဆၢကတိၤအရဲၣ်အကျဲၤ • တၢ်ဆိကတိၤကွဲၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် • ကိၣ်ဖိလိၣ်ယံးယၢ် 	<p>ကိၣ်ပုၤတၢ်ဖိအတၢ်န့ၣ်လိၤကျဲၤယုၤကျဲၤဖိးတၢ်တဖၣ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢကပၣ်ယုၣ်ဒီးမိၢ်ပၢ်/ပုၤက့ၢ်ထွဲကိၣ်ဖိဒီးကိၣ်ပုၤတၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်လိၤ. တၢ်န့ၣ်လိၤကျဲၤယုၤကျဲၤဖိးတၢ်တဖၣ်ဘၣ်ပၣ်ယုၣ်ဒီး-</p> <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါမိၢ်ပၢ်/ပုၤက့ၢ်ထွဲကိၣ်ဖိတဖၣ် • မိၢ်ပၢ်/ပုၤက့ၢ်ထွဲကိၣ်ဖိတဖၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် • မိၢ်ပၢ်/ပုၤက့ၢ်ထွဲကိၣ်ဖိတဖၣ် လဲၤပိာ်ကိၣ်ဖိအခံလၢတီၤပုၤမ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိၤတီၤဒေးပုၤ • ဘၣ်လိၤကွဲၣ်, မၤဘၣ်ထီၣ်က့ၢ် မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်ဘၢကူသိးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်တဂ့ၢ်တဝါ လၢအထီၣ်ဒါတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ကိၣ်ဖိကူသိး • ကိၣ်တတပုၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤ • တၢ်ဘျါလိၤတၢ်ဂ့ၢ်ကိၣ် • တၢ်ဟ့ၣ်က့ၢ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်ကရၢ် • ကိၣ်သရၣ်, ကိၣ်ဖိဒီးမိၢ်ပၢ်/ပုၤက့ၢ်ထွဲကိၣ်ဖိတဖၣ်အလံာ်ယံးယၢ် • တံၤသကိးမၤဘၣ်လိၣ်တၢ် • တၢ်ဆဲးကျိးန့ၣ်တၢ်ဒီးပုၤတီၤစၢမၤစၢတၢ်ကရၢ် <p>တၢ်နီၣ်- တၢ်မၤကမၤတၢ်ဒိၣ်ဒိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကမၤတၢ်ဝံၤက့ၢ်ပံၤက့ၢ်မၤကမၤတၢ်လၢအပုၤကွဲၣ်တခါအသိးန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ်ဂ့ၢ်ဝိလၢအထီၣ်ကတၢ်တခါလိၤ.</p>

တၢ်အပတၢ် ၁ တၢ်မၤထီၣ်ဒါတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ် နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါထီၣ်လိၣ်ဖျါတဖၣ်, လိၣ်ဖျါအခိပညိတဖၣ်, လိၣ်ဖျါလၢအဘၣ်ထွဲလိၣ်သးဒီးမံၣ်န့ၣ်ဖိထၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိန့ၣ် ကွၢ်သယဲဘၣ်ဝါ(သ့), ဒီးယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ online ဖိဒိၣ်ဝဲ spps.org/rights_and_responsibilities အပုၤတက့ၢ်.	တၢ်အပတၢ်တဖၣ်					တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါပၤကီၢ်
	၁	၂	၃	၄	၅	
တထီၣ်ကိၣ်, တုၤကိၣ်စဲး တုၤကိၣ်စဲးဒီးန့ၣ်လိၤဆုၣ်တီၤပုၤစဲးတဖၣ်န့ၣ်လိၤ.	•	•				
တထီၣ်ကိၣ်, တၢ်တဟ့ၣ်အခွဲး တၢ်တထီၣ်ကိၣ်လၢအတဆိၣ်ဒီး ကိၣ်ဟ့ၣ်အခွဲးန့ၣ်လိၤ.	•	•				
လံၣ်လိၤတၢ် မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်တၢ် တၢ်မၤလိၤလိၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်တတီၤတလိၤ, ဘၣ်ဆၣ်တဆိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အဆၢဘၣ်, တၢ်ကွဲးဟ့ၣ်ကိၣ်ဖိအဂၤ ကိၣ်လိၣ်ဟံၣ်တၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒီးစဲးလိၣ်, ဒီးသ့ဟ့ၣ်ပုၤဂ့ၢ်တၢ်ထီၣ်ဒီးတၢ်ကွဲး ယုၣ်ဒီးမံၣ်ကွဲၣ်တၢ်လိၣ်လဲၤတၢ်မၤတဖၣ်လိၤ.	•	•	•			
ကတီၤဂ့ၢ်လိၣ်ပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါ တၢ်သးအိၣ်ဂ့ၢ်လိၣ်တၢ်ဒီးတလူပိာ်မၤထွဲတၢ် ဒ်ပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါန့ၣ်လိၤအသိးန့ၣ်လိၤ.	•	•	•			
သကးပဝးမၤကီၢ်မဲးတၢ် တၢ်အိၣ်သး ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဂ့ၢ်ဝိတဖၣ်လၢ ကိၣ်ပုၤတၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်လိၤ တၢ်မၤတံာ်တၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး တၢ်သိၣ်လိၤဒီး ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်သိၣ်လိၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ်လိၤ.	•	•	•			

တၢ်အပတီၢ် ၁ တၢ်မၤထီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ပိၣ်ထွဲ						
	တၢ်အပတီၢ်တဖၣ်					တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါပၤကီၢ်
	၁	၂	၃	၄	၅	
တၢ်ကတီၤက့ၢ်, လၢအတၢ်ကြးတဘၣ် ဆိၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် ကတီၤတၢ်ကတီၤလၢအတၢ်လီၤယုးယီၣ်ပၢ်ကဲအပူၤန့ၣ်လီၤ.	•					
တၢ်ထီၤပုၤဂၤနီၢ်ခိၣ်(တအိၣ်ဒီး နီၢ်ခိၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး) က့ၢ်ဖိမၤကမၣ်တၢ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ထီၤပုၤဂၤနီၢ်ခိၣ်လၢတၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ်, အဒိန့ၣ် ဆိၣ်တၢ် ဒီး မၤဖုးမၤပျီၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.	•	•	•			
က့ၢ်ဖိကုသီးတၢ်ကတီၢ်ကၤ ကုသီးကုကၤလုလၢ မ့တမ့ၢ် ကုသီးခွဲခိၣ်ခွဲန့ၣ်လၢအတၢ်လိာ်ဖိးဒုလိာ်သးဒီးကီၢ်ရၣ်က့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ မ့တမ့ၢ် လံာ်န့ၣ်က့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.	•	•				
ကတီၤလိာ်လုတၢ် ဒီးတၢ်ကိးလိာ်လုပုၤမံ တၢ်မၤအသးတခါလၢတၢ်ကတီၤလိာ်လုတၢ်ဒီးတၢ်ကိးလိာ်လုပုၤမံလၢအဆိၣ်ဒီး မ့တမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါ, မၤလီၤသုးသ့ၣ်လၢကပီၤ, ဒုးမဲာ်ဆုးတၢ်	•					
စူးကါကမၣ်/ထီၤတၢ်စူးကါထံးနီၢ်လိာ်က့ၢ်တၢ်ဘျုး တၢ်ဆဲးပၣ်ယုာ် တဒိကန့ၣ်တၢ်, တဖိၣ်ကတီၤအါဖဲးမူမူနီၢ်ဒီး ဆုလံာ်လၢတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲခွဲးယာ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်လီၤလီၤဆဲးန့ၣ်က့ၢ် ဝီၢ်ညါတက့ၢ်.	•	•	•			
ဟ့ၣ်တၢ်ဘျုးတၢ်, မ့ၢ်တၢ်တဒိၣ်တဆံး တၢ်ဟံးန့ၢ်ပုၤဂၤတၢ်ဖိတၢ်လံာ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲး, တကးဒံးဘၣ်ပၣ်ယုာ် တၢ်ဟံးန့ၢ်က့ၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံာ်, တၢ်အိၣ်တၢ်အိ, ဒီးတၢ်အဂုၤအဂုၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်တၢ်အိၣ်အဆံးန့ၣ်လီၤ.	•	•				
သူက့ၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံာ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲး သူက့ၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံာ်လၢ အတမၤက့ၢ်တၢ်ဖိတၢ်မၤ လၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲး မ့တမ့ၢ် စူးကါမၤတၢ်လၢတဖိးသဲစးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.	•	•	•			

တၢ်အပတၢ်- ၂

တၢ်မၤကမၤတၢ်သိၣ်တၢ်သိ အပတၢ် -၂ ညိန့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်န့ၢ်လိၤကျဲၤယုၤကျဲၤဖိးတၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သိၣ်ယိၣ်သိယိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဝီ လၢအပၣ်ယုၣ်ဒီးကွဲၣ်တၢ်ပတၢ် ဆၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်န့ၢ်လိၤ. တၢ်မၤအဝဲအံၤ တီၢ်ဟံၣ်ဒၣ်လၢကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ကွဲၣ်သကဲးပဝးလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲဒိၣ်ဒိၣ်တဖၣ်ဖဲအိၣ်လၢကွဲၣ်ပူၤဆၢကတီၢ်န့ၢ်လိၤ.

တၢ်အပတၢ် ၂ တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝီအိၣ်တဖၣ်	
<p>တၢ်န့ၢ်လိၤကျဲၤယုၤကျဲၤဖိးတၢ်အံၤကဘၣ်ပၣ်ယုၣ်ဒီးကွဲၣ်တၢ်ပဆၢအတၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲၤဒီးမ့ၢ်တၢ်တီၢ်လၢကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ကွဲၣ်သကဲးပဝးလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ကိတၢ်ခဲဒိၣ်ဒိၣ်တဖၣ်ဖဲအိၣ်လၢကွဲၣ်ပူၤဆၢကတီၢ်န့ၢ်လိၤ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်န့ၢ်ဟံၣ်န့ၢ်ဘျီသကဲးပဝး တၢ်မၤလိ • ကွဲၣ်တၢ်ထီၣ်လိၤအိၣ်ဖျိၣ်သကဲး • တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါမိၢ်ဟံၣ်/ပုၤက့ၢ်ထွဲကွဲၣ်တဖၣ် • မိၢ်ဟံၣ်/ပုၤက့ၢ်ထွဲကွဲၣ်တၢ်ထီၣ်လိၤအိၣ်ဖျိၣ်သကဲး • တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ် (တၢ်ဟ့ၣ်ကျိၣ်စ့, တၢ်မၤဘၣ်လိၤက့ၢ်တၢ်) • ကွဲၣ်တဖၣ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤ • တၢ်ဆၢကွဲၣ်တဖၣ်ဆုၣ်ကွဲၣ်မိၤမၤတၢ်ကရၢ 	<ul style="list-style-type: none"> • တၢ်ဆိကတီၢ်ကွဲၣ်ကွဲၣ်တၢ်မၤလိ တၢ်စိတလိၤ, ထုးထီၣ် ကွဲၣ်ကွဲၣ်လၢတၢ်ဒီးပူၤ(လဲၤဟံၣ်ကွဲၣ်လၢဒီးမၤဘၣ်ဘျီဒီးဘၣ်ဒါ တၢ် မ့တမ့ၢ် ဒီးဒုးယၢ်တၢ်) • တၢ်ထီၣ်ကွဲၣ်မ့ၢ်ဘျီန့ၢ် • နီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢထးအသိး တကးဒီးဘၣ်အမဲၣ်ညါ သုတၢ် န့ၢ်လိၤကျဲၤယုၤကျဲၤဖိးတၢ်ဒီး တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝီလၢအပတၢ်ဖျိ <p>တၢ်နီၣ်- တၢ်မၤကမၤတၢ်ဒိၣ်ဒိၣ် မ့တမ့ၢ် မၤကမၤတၢ်ဝံၤက့ၢ်ဝံၤက့ၢ် နီၣ်မၤကမၤတၢ်လၢအပူၤကွဲၣ်တဖၣ်အသိးန့ၢ် ကဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝီ လၢအထီၣ်ကတၢ်တခါလိၤ.</p>

တၢ်အပတၢ် ၂ တၢ်မၤထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ် န့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအိၣ်လိၤဖျါတဖၣ်, လိၤဖျါအိၣ်ပညိတဖၣ်, လိၤဖျါလၢအဘၣ်ထွဲလိၤသးဒီးမံၣ်န့ၢ်စိထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိန့ၢ် က့ၢ်သယဲၤဘၣ်ဝီၤဩ, ဒီးယုၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျဲၤလၢ online ဖိဒိၣ်ဖဲ spps.org/rights_and_responsibilities အပူၤတက့ၢ်.	တၢ်အပတၢ်တဖၣ်					တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါပူၤကီၢ်
	၁	၂	၃	၄	၅	
တၢ်တထီၣ်ကွဲၣ်, ယုၣ်ကွဲၣ်ထီၣ် တၢ်တထီၣ်ကွဲၣ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ပူၤအဒုးတဖၣ်လိၤ.		•	•			
တၢ်မၤန့ၢ်အိၣ်ယီၤတၢ် သကဲးပဝးတဂ့ၢ်ဒီးယုတၢ်အ့ၣ်လိၤဆိးက့ၢ်လၢအပၣ်ယုၣ်တၢ်နီၣ်ကီၢ် မ့တမ့ၢ် သ့ၣ်ညါန့ၢ်ဟံၣ်တၢ်စိတၢ်ဖိးလၢတဘၣ်ကျဲၤတခါ န့ၢ်လိၤ. သကဲးပဝးအံၤမၤအသးဝံၤက့ၢ်ဝံၤက့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်သးလၢကမၤအသးအါဘျီဒီးန့ၢ်လိၤ		•	•	•	•	
တၢ်မၤန့ၢ်အိၣ်ယီၤတၢ်/တၢ်စုးကါထဲးနီၣ်လိၣ်ကွဲၣ်ဒီးမၤပူၤမၤဖုးပုၤ တၢ်မၤန့ၢ်အိၣ်ယီၤတၢ်တကလုၢ်အံၤတၢ်မၤအိၣ်ဖျါလၢအထီၣ်န့ၢ် Online အဖိဒိၣ်မ့တမ့ၢ် တၢ်သုထဲးနီၣ်လိၣ်ကွဲၣ်တၢ်ဖိတၢ် လံးပိးလိတဖၣ် ဒီးလၢအအိၣ်ဖဲကျဲၤကလုၢ်ကလုၢ်, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အဆၢတအိၣ်ဒ် တၢ်ကတီၢ်မၤန့ၢ်အိၣ်ယီၤတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟးတဲနါစိပုၤဂ့ၢ်ပုၤကျိၣ်ဒီးပုၤဂ့ၢ်ပုၤ(social bullying)အသိးဘၣ်.		•	•	•		
တၢ်မၤဟးဂီၤပုၤဂ့ၢ်တၢ်စုလိၤခိၣ်ခိၣ်(တၢ်ဖိတၢ်လံး) တၢ်သးအိၣ်မၤဟးဂီၤပုၤမၤတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပုၤဂ့ၢ်ပုၤတဖၣ် အတၢ်ဖိတၢ်လံးတၢ်စုလိၤခိၣ်ခိၣ်တဖၣ်န့ၢ်လိၤ.		•	•	•		
တၢ်မၤဟးဂီၤပုၤဂ့ၢ်တၢ်စုလိၤခိၣ်ခိၣ် တၢ်သးအိၣ်မၤထီၣ်တၢ်, မၤဘၣ်အဘၣ်သီတၢ်အမဲၣ်သၣ် မ့တမ့ၢ် မၤဟးဂီၤတၢ်ဖိတၢ်လံးတၢ်စုလိၤခိၣ်ခိၣ်လၢအဘၣ်ထွဲ မ့တမ့ၢ် ဘၣ်တၢ်စုးကါအိၣ်လၢ ကွဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ် ဒီး/မ့တမ့ၢ် ကွဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်န့ၢ်လိၤ.		•	•	•		
တၢ်က့ၢ်တလိၤတၢ် က့ၢ်လံၣ်ဖျါအိၣ်ပညိအလၢအပူၤဖဲ Online ဖိဒိၣ်ဖဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.		•	•	•		
သကဲးပဝးမၤကီၢ်တၢ်ဖဲတၢ်လဲၤထီၣ်ကွဲၣ်ဒီးက့ၢ်ဆုၣ်ဟံၣ်အခါ သကဲးပဝးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ် မ့တမ့ၢ် မၤတၢ်တၢ်ကွဲၣ်အဂၤတဖၣ်ဖဲလၢဟဲထီၣ်ကွဲၣ်အဆၢကတီၢ်, မ့တမ့ၢ် ဖဲအိၣ်ဒီး ကွဲၣ်ဘးစံအဆၢကတီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, ဒီးမၤဒဲးပုၤနီၣ်ကွဲၣ်သိလုၣ်ဖိအသးမ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၢ်လိၤ.		•				
တၢ်တကျိၣ်တဖၣ် တၢ်ဂ့ၢ်လိၤကွဲၣ်တၢ်တကျိၣ်တဖၣ်တဖၣ်န့ၢ်လိၤ.		•	•			
ပုၤတဖၣ်ကျဲၤကရၢအတၢ်ဟးတၢ်ဂ့ၢ် က့ၢ်လံၣ်ဖျါအိၣ်ပညိအလၢအပူၤဖဲ Online ဖိဒိၣ်ဖဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.		•	•	•	•	

တၢ်အပတၢ် ၂ တၢ်မၤထီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ပိၣ်ထွဲ						
	တၢ်အပတၢ်တဖၣ်					တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါပၤတၢ်
	၁	၂	၃	၄	၅	
တၢ်မၤအုၣ်န့ၣ်မၤတၢ်တၢ်တၢ်, ဒီးသန့အသးလၢတၢ်ဒီးသဒတၢ်အိၣ်သးပတၢ် ၁ တၢ်မၤအုၣ်န့ၣ်မၤတၢ်တၢ်န့ၣ်ပၣ်ယုၣ် တၢ်မၤဘၣ်ဒီးဆါနီၣ်ဒိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကတိၤဆါတၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကတိၤဆဲးကျဲးဆဲးကျိး တၢ်လိၤလိၤလၢအမၤဘၣ်ဒီးနီၣ်တၢ်အတၢ်အိၣ်မ့, လၢအမ့ၢ် ၁) ကလုာ်စၢသ့ၣ်, တၢ်စုာ်တၢ်န့ၣ်, မ့ၢ်ခါက့ၢ်ဂီၤ, တၢ်ဆိဟ်ဒ် ဆိယီ, ကလုာ်တၢ်ဟဲလီၤစၢဂံၢ်ထံး, သးန့ၣ်, တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါ, တၢ်အထူအထံး, တၢ်အိၣ်မ့ပတၢ်လၢဒီးန့ၣ်ပၣ်တၢ်မၤစၢ, တၢ်ဆဲးတၢ်သးစဲလၢအဆိၣ်ဒီးပုၤတၢ်(Sexual or affectional orientaiton), မ့ၢ်ခါတၢ်သ့ၣ်ညါဟ်ပနီၣ်လိၤသး (gender identity and expression), ဟ်ဒ်ဖိယီတၢ်အိၣ်သးပတၢ် မ့တမ့ၢ် နီၣ်ခါက့ၢ်ဂီၤတၢ်အုၣ်တၢ်အုၣ်တဖၣ်လိၤ. ဒီး ၂) အိၣ်ဒီး တၢ်ပညိၣ် မ့တမ့ၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်ခိၣ်ယၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုး, တၢ်အုၣ်လိာ်ဆိးက့ လၢအိၣ်ဒီးတၢ်တဟ်ကဲပုၤက့ပုၤက ညိတဖၣ်, မၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးပုၤက့ပုၤကညိတၢ်ဖဲတၢ်မၤ, တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ၣ်ယုၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒီးန့ၣ်က့ၣ်သ့အဘျုးလၢ ကီၢ်ရၢၣ်က့ၣ်န့ၣ်လိၤ.		•	•	•	•	
တၢ်န့ၣ်လိၤမၤတၢ်တၢ်/တၢ်ဒီးသဒတၢ် တၢ်မၤဂ့ၢ်ဝိတၢ်ခါခါလၢ အဂ့ၢ်က့ၢ်စးတြီဆၢ က့ၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကသ့စးကါဖိးသဲးစးမုၤဒါတဖၣ်, လၢအပၣ်ယုၣ် တၢ်သံသမိးအတၢ်ရၢၣ်က့ၢ်ပုၤအုၣ်တၢ်န့ၣ်လိၤ.		•	•			
တၢ်ကတိၤကျိၣ်မပယုၣ်တၢ် က့ၢ်ဖိကတိၤကျိၣ်လၢအပၣ်ယုၣ်တၢ်ကတိၤလၢတလိၤယုးယိၣ်ဟ်ကဲ မ့တမ့ၢ် လၢအမၤလိၤပျံၤလိၤဖုးတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လိၤ.		•	•	•		
တၢ်ဟးထီၣ်လၢက့ၢ်ဂီၤပုၤ တၢ်ဟးထီၣ်လၢက့ၢ်ဂီၤပုၤ ဝဲတၢ်မၤလိၤအဆၢကတိၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လိၤတၢ်လိၤဆဲးန့ၣ်လိၤ.		•				
တၢ်ထီၣ်ဒါကသံၣ်ကသိတၢ်ယါဘျုးတၢ်ဘျုး က့ၢ်ဖိတဖၣ်စုၤကါ မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်နီၣ်လိၤလိာ်သးကသံၣ်လၢကသံၣ်သရၣ်ကွဲးဟ့ၣ်လိၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ကသံၣ်လၢကသံၣ်သရၣ်တကွဲး ဟ့ၣ်လိၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, လၢတၢ်တဟ့ၣ်အိၣ်အန့ၣ်အပုၤန့ၣ်လိၤ. က့ၢ်လံာ်ဖျါအိၣ်ပညိၣ်အလၢအပုၤဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.		•				
တၢ်ထီၣ်ဒါ တၢ်ဟ်ပတၢ်သိလုၣ်လိာ် တၢ်သိၣ်တၢ်သိ တၢ်ဟ်ပတၢ်သိလုၣ်လိာ်က့ၢ်ဂီၤပုၤလၢတၢ်တဟ့ၣ်အန့ၣ်အလိာ်န့ၣ်လိၤ.		•				
တၢ်မၤတၢ်တၢ်ထီၣ်ဒါ ကလုာ်စၢသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါ တၢ်မၤတၢ်တၢ်ထီၣ်ဒါ ကလုာ်စၢသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါ လၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်မၤအုၣ်မၤဆါတၢ်ခိဖျိ နီၣ်ခါမ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်ကတိၤ မ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်ကတိၤလၢအပၣ်ယုၣ်တၢ်ဒုးဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံး နီၣ်တၢ်ကလုာ်စၢသ့ၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, ဒီးတၢ်ဘျုးတၢ်ဘါမ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လိၤ.		•	•	•		
တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါဒီးလံာ်အုၣ်သးကဘျုးကဘျုး တၢ်မၤကဘျုးကဘျုးတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လဲလိာ်ဆိတလဲဆဲးလိၤမံး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ- မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ် လၢကဟ့ၣ်လံာ်အုၣ်ကိၤသးလၢအဘၣ်အခါး မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်လံာ်အုၣ်သးကဘျုးကဘျုးအုၣ်က့ၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိအဆိၣ်န့ၣ်လိၤ.		•	•			
သကဲးပဝးဘၣ်ယးမ့ၢ်ခါဂ့ၢ်ဝိ သကဲးပဝးမၤကမ့ၢ်ဘၣ်ယးမ့ၢ်ခါဂ့ၢ်ဝိန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်အိၣ်ယုာ်လိာ်သး, တၢ်ဖိၣ်အုၣ်တၢ်, ဖိၣ်မ့ၢ်ဒီးခါအက့ၢ်အဂီၤ, ဟ်ဖျါ ထီၣ်က့ၢ်ဂီၤလၢတဖျါယံၣ်ဖျါလၢ, မ့တမ့ၢ် ဖိၣ်လိၤမ့ၢ်ခါနီၣ်ခါမ့ၢ်ဖဲမ့ၢ်ဖဲမ့ၢ်ညါသးန့ၣ်လိၤ.		•	•	•		
မ့ၢ်ခါတၢ်မ့ၢ်ဖဲမ့ၢ်ညါတၢ်မၤတၢ်တၢ်တၢ် ၁ မ့ၢ်ခါတၢ်မ့ၢ်ဖဲမ့ၢ်ညါတၢ်မၤတၢ်တၢ်တၢ် ပၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်မဲယုာ်လၢသးတအိၣ်, တၢ်ယုမဲယုာ်တၢ်, တၢ်သးအုၣ်ထီၣ်ဂဲထီၣ် လၢမၤဘၣ်ဒီးဆါနီၣ်ခါနီၣ်ခါ, မ့တမ့ၢ် မၤဆါနီၣ်ခါက့ၢ်ဂီၤဂ့ၢ်ဂ့ၢ် မ့တမ့ၢ် ကတိၤဆါတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဒီးတၢ်စဲးတၢ်ကတိၤလၢပၣ် ယုၣ်မ့ၢ်ခါက့ၢ်ဂီၤန့ၣ်အုၣ်ဝိအတၢ်ဆဲးကျဲးဆဲးကျိးလိာ်သးလိၤ.		•	•	•		
ထဲးနီၣ်လိာ်က့ၢ်ဝိ- တၢ်စုၤကါ က့ၢ်ကီၢ်ရၢၣ်ထဲးနီၣ်လိာ်က့ၢ်ဝိတၢ်ဖိးတၢ်လိၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲးယုၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်တြး ဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ်လိၤ. က့ၢ်လံာ်ဖျါအိၣ်ပညိၣ်အလၢအပုၤဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.		•	•	•		
တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတၢ်တဖၣ် ၂ တၢ်ကတိၤ, တၢ်ကွဲး မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤပျံၤတၢ်လၢပၣ်ယုၣ်စုၣ်ခိၣ်, တၢ်ပနီၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤတမံၤလၢလၢဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤ ဘၣ်ဒီးဆါ မ့တမ့ၢ် မၤတပျုၣ်တဖျါတၢ်ဒီး မ့မ့ၢ်ခါလဲတၢ်မၤလိၤန့ၣ်တၢ်န့ၣ်လိၤ. တၢ်အိၣ်ပၣ်ယုၣ်တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတၢ်လၢအ ဘၣ်ထွဲလိာ်သးဒီး တၢ်မၤထီၣ်ဒါ ကလုာ်စၢသ့ၣ်တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါ မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်ခါအတၢ်ကလုာ်ကလိၤတဖၣ်န့ၣ်လိၤ.		•	•	•		
ကသံၣ်ညါသး မ့တမ့ၢ် ကသံၣ်ညါသးဂ့ၢ်ဂီၤပိးလိာ်/တၢ်စုၤကါကသံၣ်ညါသး က့ၢ်လံာ်ဖျါအိၣ်ပညိၣ်အလၢအပုၤဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.		•	•			

၁. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၢ်ဘၣ်ယး က့ၢ်ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်န့ၣ် ဝံသးစုၤဆဲးကျိးဘၣ် အိးမံဘးစံဖၢစၢၣ် ၆၅၁-၇၆၇-၈၃၉၄ တက့ၢ်.
အိးမံဘးစံဖၢစၢၣ်အဝဲဒးအိၣ်ဝဲဒၣ် 360 Colborne Street, Saint Paul, MN 55102 န့ၣ်လိၤ.

၂. လီၤကတိၤက့ၢ်ဖိတၢ်ကိတၢ်ခဲကမံးတံာ်တဖၣ်(Local Pupil Problems Committee) ကထံၣ်လိာ်သးလၢကက့ၢ်သမံသမိးက့ၢ် သကဲးပဝးတၢ်မၤပျံၤ
မၤဖုးတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤတၢ်ထီၣ်ဒါတၢ်လိၤတၢ် တခါဂ့ၢ်တခါဂ့ၢ်အတၢ်ကဲထီၣ်သးပတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လိၤ.

တၢ်အပတၢ်- ၃

တၢ်မၤကမၤတၢ်သိၣ်တၢ်သိ အပတၢ် -၃ အိၣ်ဒီး တၢ်ဟံပတၢ်ကွၢ်တၢ်မၤလိလၢ တၢ်တၢ်ဖံးလိမၤဒီးတၢ်နီၤအပူၤ မ့တမ့ၢ် ဒီတၢ်နံၤကျၢၤလီၤ.

တၢ်အပတၢ် ၃ တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိအဒိတဖၣ်	
<p>တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိအဒိအံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ် ကွၢ်ဖိလၢကွၢ်တၢ်မၤလိမၤဒီးပူၤတစၢ်တလီၢ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဖုၣ်ကိာ်အပူၤ မ့ၢ်လၢသကးပဝးနးအယိန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံပတၢ်ကွၢ်တၢ်မၤလိ(မ့တမ့ၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်လၢကွၢ်)အတၢ်ယံာ်တၢ်ဆၢန့ၣ် ကဒီးသန့ၤသးလၢတၢ်ဂ့ၢ် တဖၣ်ကဘၣ်ဆံးစ့ၤဝဲတသ့ဝဲအသ့ ဝဲ တၢ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သကးပဝး ဂ့ၢ်ဝိအခါန့ၣ်လီၤ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါ မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲကွၢ်ဖိတဖၣ် • မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲကွၢ်ဖိတၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်ဖျိၣ်သကး • တၢ်ဟံပတၢ်ကွၢ်တၢ်မၤလိမၤဒီး(တၢ်ဟံပတၢ်တၢ်မၤလိသ့တုၤ ဒီတၢ်နံၤကျၢၤ) • ကျိၤကျဲၤဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်ဟံပတၢ်ကွၢ်တၢ်မၤလိမၤဒီး • ရဲၣ်ကျဲၤဆၢယီၤကွၢ်ဖိဆူ လီၢ်ကဝိၤကွၢ်ဖိတၢ်ဂ့ၢ်ကိာ်မံးတံာ်အဆိၣ် • ဒ်တၢ်ဂ့ၢ်ဟံၤဖျါလၢထးအသိး တကးဒီးဘၣ်အမဲာ်ညါ သ့တၢ်ကျဲၤ ယုၣ်ကွၢ်ဖိးတၢ်ဒီး တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိလၢအပတၢ်ဖုၣ်တဖၣ် <p>တၢ်နီၣ်- တၢ်မၤကမၤတၢ်ဒိၣ်ဒိၣ် မ့တမ့ၢ် မၤကမၤတၢ်ဝံၤကျဲၤဝံၤကျဲၤမၤကမၤ မၤတၢ်လၢအပူၤကွၢ်တဖၣ်အသိးန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိလၢအထီၣ်ကတၢ် တခါလီၤ.</p>

တၢ်အပတၢ် ၃ တၢ်မၤထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်
 နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအထီၣ်လိာ်ဖျါတဖၣ်, လိာ်ဖျါအိၣ်ပညိတဖၣ်, လိာ်ဖျါလၢအဘၣ်ထွဲလိာ်သးဒီးမံၣ်န့ၣ်ဖိထၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိန့ၣ် ကွၢ်သယံးဘၣ်ဝိၤညါ, ဒီးယုၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၤလၢ [online](http://spps.org/rights_and_responsibilities) ဖိခိၣ်ဝဲ spps.org/rights_and_responsibilities အပူၤတက့ၢ်.

	တၢ်အပတၢ်တဖၣ်					တၢ်ဒုးသ့ၣ် ညါဖၤကီၢ်
	၁	၂	၃	၄	၅	
အိၣ်ဒ်အိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်, တၢ်အိၣ်ဒီးဝဲပိးလီ ကွၢ်လံာ်ဖျါအိၣ်ပညိအလၢအပူၤဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.			•			
တၢ်အုၣ်လိာ်ဆိးကုလိာ်သး တၢ်အုၣ်လိာ်ဆိးကုလိာ်သးကဒဲးကဒဲးလၢခံကပၤလၢာ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကတီၢ်အါလိာ်သး ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါနီၢ်ခိနီၢ် ဝိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.			•	•		
တၢ်မၤဟးဂီၤကွၢ်ကီၢ်ရၣ်ထဲးနီၣ်လိာ်ကွၢ်ပိးလိတၢ်စုလိာ်ခိၣ်ခိၣ် ကွၢ်လံာ်ဖျါအိၣ်ပညိအလၢအပူၤဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.			•	•		
တၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါနီၢ်ခိနီၢ်ပုၤပုၤယုၣ်ဒီးစုခိၣ်(တၢ်မၤဆါနီၢ်ခိနီၢ်ပုၤ) ကွၢ်ဖိတကၤမၤဆါတၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်သးအိၣ်သပုၤကတၢ်အပူၤဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်ကွၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိနီၢ်ခိနီၢ်ပုၤတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢ တၢ်တတူၢ်လိာ်အါန့ၣ်လီၤ.			•	•		
တၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါပုၤမၤတၢ်ဖိပုၤယုၣ်ဒီးစုခိၣ်(တၢ်မၤဆါပုၤမၤတၢ်ဖိနီၢ်ခိနီၢ်ခိ) ကွၢ်ဖိတကၤမၤဆါတၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်သးအိၣ်သပုၤကတၢ်ဒီးမၤဆါကွၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢတၢ်တတူၢ်လိာ်အါအပူၤန့ၣ်လီၤ.			•	•		
ပိးလိမၤကဲၤကပျီၢ်မ့ၣ်အူ, တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံးပိးလိ ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤပိးဖးတၢ် ကွၢ်လံာ်ဖျါအိၣ်ပညိအလၢအပူၤဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.			•	•		
တၢ်စုးကါနီၤကွၢ်ကီၢ်ရၣ်ထဲးနီၣ်လိာ်ကွၢ်ပိးလိတၢ်စုလိာ်ခိၣ်ခိၣ် တၢ်ပညိၣ်စုးကါ ကွၢ်ကီၢ်ရၣ်ထဲးနီၣ်လိာ်ကွၢ်ပိးလိလၢအိၣ်ဒီးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤလၢထီၣ်ဒါမၤကမၤကွၢ်ကီၢ်ရၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိ န့ၣ်လီၤ.			•	•		
တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျၢၣ် တၢ်ဟံးန့ၢ်ဟ့ၣ်ပုၤဂ့ၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံးတဖၣ်လၢအမ့ၢ်ဆုကၤကွဲးကဲး, ဒီးအံၣ်လဲၤတြိနံၣ်ဝဲပိးလိလုၢ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်အဂူ အဂူ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.			•	•		
တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိဝဲတၢ်ဟံပတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆိကတီၢ်တၢ်မၤလိမၤဒီးအဆၢကတီၢ်အခါ ဝဲကွၢ်ပုၤမၤဆုကၤတကၤ မ့တမ့ၢ် ဖိးသဲးပုၤဘၣ်မ့တမ့ၢ်ခါလၢဖိၣ်ယာ်ကွၢ်ဖိဂီၢ်တကၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်လံာ်ကွၢ်ဖိလၢဘၣ်ဟးထီၣ်ကွၢ် လၢကွၢ်ပုၤအခါ, ကွၢ်ဖိအိၣ်ဒီးလၢကွၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတၢ်ဒီးပုၤန့ၣ်လီၤ.			•	•		

၁. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယး ကွၢ်ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်န့ၣ် ဝံသးစုဆဲးကျိးဘၣ် အိးမံာ်းစံဖၤစၣ်ဝဲ ၆၅၁-၇၆၇-၈၃၉၄ တက့ၢ်. အိးမံာ်းစံဖၤစၣ်ဝဲအဝဲဒီးအိၣ်ဝဲဒၣ်ဝဲ 360 Colborne Street, Saint Paul, MN 55102 န့ၣ်လီၤ.
 ၂. လီၢ်ကဝိၤကွၢ်ဖိတၢ်ကိာ်ခဲကမံးတံာ်တဖၣ်(Local Pupil Problems Committee) ကထံၣ်လိာ်သးလၢကကွၢ်သမံသမိးကူၤ သကးပဝးတၢ်မၤပျဲၤ မၤဖုးတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤတၢ်ထီၣ်တၢ်လိာ်တၢ် တခါဂုၤတခါဂုၤအတၢ်ကဲထီၣ်သးပတီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အပတၢ် ၄ တၢ်မၤထီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ပိၣ်ထွဲ						
	တၢ်အပတၢ်တဖၣ်					တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဖၤကီၢ်
	၁	၂	၃	၄	၅	
တၢ်မၤဆံးလီၤစ့ၤလီၤတၢ် စးပိးလီၤ, တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်စ့ၤလီၤခိၣ်ခိၣ်, လၢတၢ်ဆဲးဒီးစူးကါ မ့တမ့ၢ် သးအိၣ်စူးကါ က့ၢ်လံာ်ဖျါအိၣ်ပညိအလၢအပူၤဖဲ Online ဖိခိၣ်ဖဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.				•		
တၢ်အုၣ်လီၢ်ဆိးက့ၢ်လီၢ်သး(တၢ်မၤဆူးဆါနီၣ်ခိၣ်ခိၣ်) က့ၢ်ဖိတကမၤဘၣ်ဒီးတၢ် လၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်သပုၣ်ကတၢ်ဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်နီၣ်ခိၣ်ခိၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးဖးဒိၣ်ဖးထီၣ်န့ၣ်လီၤ.				•	•	•
တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်စ့ၤလီၤခိၣ်ခိၣ်, တၢ်စ့ၤကဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိတၢ်လံာ်, လၢတမ့ၢ်ကျိးစး ဒီးတမ့ၢ်တၢ်ပၣ်ပနီၣ်အိၣ်ဒ် မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် တၢ်စ့ၤကဲၤလီၤဘၣ်ယီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအသိး, တသးအိၣ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် သးအိၣ်စူးကါ တၢ်စ့ၤကဲၤ က့ၢ်လံာ်ဖျါအိၣ်ပညိအလၢအပူၤဖဲ Online ဖိခိၣ်ဖဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.				•		
တၢ်မၤကမၣ်ထီၤတၢ်လၢလၢလၢလၢလၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျီတၢ်ဘါ ၁, ၂ တၢ်မၤကမၣ်ထီၤတၢ်လၢလၢလၢလၢလၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျီတၢ်ဘါတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မၤဆူၣ်ဒီး တၢ်မၤအၢၣ်မၤကမၣ်ထီၤတၢ်လၢလၢလၢလၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဆူၣ် ဒီး တၢ်မၤတပျါတပျါအတၢ်မၤပျံးမၤဖးတၢ်လၢပျံးပျံးမၤအဖိခိၣ် ခိဖျိ တၢ်အိၣ်ဒီးသးအလုအလၢလၢအဘၣ်ထွဲလီၢ်သးဒီးကလၢလၢလၢလၢလၢဒီးတၢ်ဘျီတၢ်ဘါန့ၣ်လီၤ.				•		•
တၢ်နီၣ်သိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပၣ်ကဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်တပလီၢ်သ့ၣ်ပလီၢ်သး တၢ်နီၣ်သိၣ်လၢက့ၢ်ကရၢပုၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်လၢ ပုၤကညိ ဒီးက့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.				•		•
တၢ်ဒီးတမ့ၢ်တၢ်/တၢ်ယုဆူၣ်တၢ် တၢ်ပံးန့ၣ်ပုၤကတၢ်ဖိတၢ်လံာ်ခိဖျိ တၢ်ဂ့ၢ်ဆူၣ် မ့တမ့ၢ် မၤပျံးဂ့ၢ်န့ၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.				•		•
တၢ်မၤကမၣ် မ့ၣ်ခါက့ၢ်ဂီၤ ၁, ၂ တၢ်မၤဆူၣ်မၤဘၣ်ဒီးနီၣ်ခိၣ်ခိၣ်ဂီၤလၢပၣ်ယုၣ်ဒီးစ့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤတပျါတပျါ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဆူၣ်မၤပျံးတၢ်အတၢ်မၤ လၢအမ့ၢ် တၢ်ဖိၣ်ပုၤအဂၤတဂၤနီၣ်ခိၣ်ခိၣ်ဂီၤလၢ တကြးတဘၣ်, မ့တမ့ၢ် မၤဆူၣ်ပုၤအဂၤတဂၤဖိၣ်ပုၤအဂၤတဂၤအနီၣ်ခိၣ်ခိၣ်ဂီၤ လၢတကြးတဘၣ်န့ၣ်လီၤ. က့ၢ်လံာ်ဖျါအိၣ်ပညိအလၢအပူၤဖဲ Online ဖိခိၣ်ဖဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.				•		•
တၢ်မၤပျံးမၤဖးတၢ်, တၢ်စ့ၤဆူၣ်ခိၣ်တကးတၢ်မၤ ၁, ၂ တၢ်မၤပျံးမၤဖးတၢ်လီၤလီၤ မ့တမ့ၢ် လၢက့ၢ်အဂၤတဘၣ်ဘိန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မၤကမၣ်ထီၤတၢ်လၢလၢလၢလၢအအိၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂၤလၢမၤပျံးပုၤတဂၤလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ပၣ်တုၤလၢပုၤဘၣ်ဟးထီၣ်က့ၢ်လၢက့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ပုၤ, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လီၢ်သိၣ်လၢလၢန့ၣ်လီၤ. က့ၢ်လံာ်ဖျါအိၣ်ပညိအလၢအပူၤဖဲ Online ဖိခိၣ်ဖဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.				•		•

- ၁. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိးဘၣ်ယး က့ၢ်ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်န့ၣ် ဝံသးစူးဆဲးကျိးဘၣ် အိးမံဘးစံဖၤစၢၣ်ဖဲ ၆၅၁-၇၆၇-၈၃၉၄ တက့ၢ်. အိးမံဘးစံဖၤစၢၣ်အဝဲဒးအိၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲ 360 Colborne Street, Saint Paul, MN 55102 န့ၣ်လီၤ.
- ၂. လီၢ်ကပိၤက့ၢ်ဖိတၢ်ကိတၢ်ခဲကမံးတံၣ်တဖၣ်(Local Pupil Problems Committee) ကထံၣ်လီၢ်သးလၢကက့ၢ်သမံသမိးက့ၢ် သကဲးပဝးတၢ်မၤပျံးမၤဖးတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤတၢ်ထီၣ်တၢ်လီၤတၢ် တခါဂ့ၢ်တခါဂ့ၢ်အတၢ်ကဲထီၣ်သးပတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အပတၢ် - ၅

တၢ်မၤကမၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိ အပတၢ် -၅ ဟံၣ်နီၣ်ဝဲလၢ ကွီၣ်ကဘၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်ကဲထီၣ်သးဂ့ၢ်ကျိၤဆူဟၤကီၢ်အဆိၣ် ဒီးကွဲးဟံၣ်ဖျါတၢ်ထုးထီၣ်ကွီၣ်ကွီၣ်အဂ့ၢ် အကျိၤလံာ်ဆူ ဟ့ၣ်ကျိၣ်ကျိၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤဘၣ်မုၤဒါဘၣ်ဒါအဆိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ် တၢ်ထုးထီၣ်ကွီၣ်ကွီၣ်, တၢ်တဟ့ၣ်ပျံးနွဲးယၢ်နီတဲး zero tolerance ဒီးသးတၢ်သိၣ်တၢ်သိအခိပညိအလၢအပူၤတဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ထီၣ်မၤကမၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်ဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities ပုၤယၢ်အပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်အပတၢ် ၅ တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဖိအခိတဖၣ်	
<p>တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဖိအခိပညိပုၤဒီးတၢ်ထုးထီၣ်ကွီၣ်ကွီၣ်ဖိလၢကွီၣ်တၢ်မၤလိမၤ ဒီးပူၤမ့ၢ်လၢ သကဲးပဝးနးဒိၣ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဘၣ်ဘၣ်ကွီၣ်ဖိသကဲး ပဝးအဂီၢ် အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်လုၤပိာ်မၤလိတၢ်ဒ်တၢ်ဆိလီၤဟံၣ်လီၤန့ၢ် အဝဲသ့ၣ်တၢ်မၤလိလီၤကျဲလၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ဘၣ်ဘၢအသိးန့ၣ်လီၤ. တၢ် န့ၣ်လီၤကျဲလုၤကျဲဖိတၢ်အံၤ ကွၢ်ဆိကမိၣ်ဟယၢ်ကွီၣ်တၢ်ဘၣ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ဒီးမၤလိမၤကွီၣ်နီၢ်ကစၢ်တၢ်မၤဟးဂီၢ်တၢ်အသကဲးပဝးဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤ ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘၣ်တၢ်အသကဲးပဝးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါမိၢ်ဟံၣ်/ပုၤကျိၣ်ထွဲကွီၣ်ဖိတဖၣ် • မိၢ်ဟံၣ်/ပုၤကျိၣ်ထွဲကွီၣ်ဖိတၢ်ထံၣ်လီၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သကိး 	<ul style="list-style-type: none"> • တၢ်ဆူကွီၣ်ဆူတၢ်လီၢ်ဂုၤလၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်အရဲၣ်အကျဲ • တၢ်ရဲၣ်ကျဲဆိလီၤဟံၣ်လီၤတၢ်မၤလိမၤဒီးလၢကျဲအကတဘိဘိ လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဖျိၣ်ကိၣ်ပုၤ • ရဲၣ်ကျဲဆူယိၣ်ကွီၣ်ဆူ လီၢ်ကဝီၤကွီၣ်ဖိတၢ်ဂ့ၢ်ကိကမံးတံာ် အဆိၣ် • တၢ်ထုးထီၣ်ကွီၣ်ကွီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်တပျံးန့ၣ်ကွီၣ်(ဟ့ၣ်ကျိၣ်ကမံး တံာ်ခိၣ်ကျိၣ်အတၢ်စံၣ်ညိၣ်တၢ်) • ဒ်တၢ်ဂ့ၢ်ပုၤလၢထးအသိး တကးဒီးဘၣ်အမဲာ်ညါ စူးကါ တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲလုၤကျဲဖိတၢ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်ဂ့ၢ်ဖိလၢအပတၢ်ဖျိၣ် တဖၣ်လီၤ.

တၢ်မၤထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်
 န့ၣ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအိၣ်ထီၣ်လံာ်ဖျါတဖၣ်, လံာ်ဖျါအခိပညိတဖၣ်, လံာ်ဖျါလၢအဘၣ်ထွဲလီၢ်သးဒီးမံၣ်န့ၣ်ဖိထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိန့ၣ် ကွၢ်သယံတၢ်ဝီၤညါ, ဒီးယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၤလၢ online ဖိခိၣ်ဝဲ spps.org/rights_and_responsibilities အပူၤတက့ၢ်.

	တၢ်အပတၢ်တဖၣ်					တၢ်ဒုးသ့ၣ် ညါဟၤကီၢ်
	၁	၂	၃	၄	၅	
တၢ်မၤအတပျါတပျါတၢ်, လၢအမၤသးဒိၣ်ထီၣ်တၢ် တၢ်သးအိၣ်မၤနးမၤဆါပုၤနီၢ်ခိၣ်နီၢ်ခိ မ့တမ့ၢ် ပုၤအကတဂၤနီၢ်ခိဘၣ်ဒိနးနး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်လီၤသးလၢကမၢ်ဆါတၢ်လၢအ ပုၤယုဒီးမဲးကျိ, စုကဝဲလၢအလီၤဘၣ်ယိၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်စုကဝဲဂုၤလၢ လၢကဒုးကဲထီၣ်တၢ်မၤပျံးမုၤပုၤဂုၤလၢအဆိၣ်ဒီး တၢ်မၤဘၣ်ဒိဆါနီၢ်ခိဒီး တၢ်မၤသံတၢ်န့ၣ်လီၤ.						•
ပိးလိမၤဟံၣ်ဖးတၢ် ကွၢ်လံာ်ဖျါအခိပညိအလၢအပူၤဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.						•
မဲးကျိ(တၢ်စုကဝဲ), တၢ်အိၣ်ဒီး/တၢ်စူးကါ တၢ်စုကဝဲ ကွၢ်လံာ်ဖျါအခိပညိအလၢအပူၤဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.						•
ပိးလိမၤဘၣ်ဒိတၢ်, တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်, လၢတအဲၣ်ဒီးစူးကါ မ့တမ့ၢ် သးအိၣ်စူးကါ ကွၢ်လံာ်ဖျါအခိပညိအလၢအပူၤဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.						•
တၢ်အိၣ်ဒီး/တၢ်စူးကါ တၢ်စုကဝဲလၢလီၤဘၣ်ယိၣ် လၢအတမ့ၢ်မဲးကျိ ကွၢ်လံာ်ဖျါအခိပညိအလၢအပူၤဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.						•
တၢ်အိၣ်ဒီးစုကဝဲ/တၢ်စူးကါတၢ်စုကဝဲစုကဝဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤကျိမဲး ဒီးတမ့ၢ်တၢ်တခါလၢ တၢ်ဟံၣ်ပုၤနီၣ်ခိမံၣ်န့ၣ်ဖိ ထီၣ်တၢ်စုကဝဲလီၤဘၣ်ယိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိအသိးဘၣ်, ဒီးတၢ်စူးကါအိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အဲၣ်ဒီးစူးကါအိၣ်လၢကမၢ်ဆါပုၤအ ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ်လံာ်ဖျါအခိပညိအလၢအပူၤဝဲ Online ဖိခိၣ်ဝဲ www.spps.org/rights_and_responsibilities တက့ၢ်.						•

၁. န့ၣ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယး ကွီၣ်ဖိအတၢ်နွဲးတၢ်ယၢ်န့ၣ် ဝံသးစူးဆဲးကျိးဘၣ် အိးမံဘးစံဖၢစၢၣ်ဝဲ ၆၅၁-၇၆၇-၈၃၉၄ တက့ၢ်. အိးမံဘးစံဖၢစၢၣ်အဝဲဒီးအိၣ်ဝဲဒၣ်ဝဲ 360 Colborne Street, Saint Paul, MN 55102 န့ၣ်လီၤ.

၂. လီၢ်ကဝီၤကွီၣ်ဖိတၢ်ကိတၢ်ခဲကမံးတံာ်တဖၣ်(Local Pupil Problems Committee) ကထံၣ်လီၢ်သးလၢကကွၢ်သမံသမိးကျဲ သကဲးပဝးတၢ်မၤပျံး မုၤဖုးတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤတၢ်ထီၣ်တၢ်လီၤတၢ် တခါဂုၤတခါဂုၤအတၢ်ကဲထီၣ်သးပတီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကိုတင်နာလီကျွေးယူကျွေးဖမ်းတားဒီးတားဟံးဂုဏ်ဝီဝီသြတဖှ်

တီၢ်နီၣ်- နမးနီၣ် ဝီၤသြအလအပူၤသ့ၤ www.spps.org/rights_and_responsibilities ပှ်ယဲၤဘျးစဲအပူၤန့ၣ်လီၤ.

Administrative Placement - တၢ်ရဲၣ်ကျဲးသးဆိတလဲကွၢ်ကွီၣ်တၢ်ထီၣ်ကွီၣ်လီၤကျဲးမုၢ်လၢတလူၤပိၣ်ထွဲကွီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.

Administrative Transfer - တၢ်ရဲၣ်ကျဲးကျဲးသးကျဲးမုၢ်တၢ်မၤလီၤလီၤကျဲးကွီၣ်အကတဖှ်ၣ် ဝဲတၢ်န့ၣ်လီၤသမံးသမံးထီၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိဖးဒိၣ်တခါအခါ မ့တမ့ၢ် မၤထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်လၢလံာ်န့ၣ်ကျဲးပူၤအသးတလီၤလီၤအယိန့ၣ်လီၤ.

Alternative to Expulsion (A2E) - တၢ်ဖဲလဲမၤဒီးတၢ်လၢကျိၤကျိၤဂၤလၢ ၆-၁၂တီၢ်ကွီၣ်တဖှ်အဂီၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲး အုၣ်ကီၤသးလၢ ကွီၣ်တဖှ်ထီၣ်ကွီၣ်လၢကွီၣ်တဖှ်အဂီၢ်လီၤ. A2E ဟ့ၣ်ကွီၣ်တဖှ်တဖှ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒ်သးကဒီးန့ၣ်ကျဲးခရုဒ် ဝဲအိၣ်ကတၢ်ကတီၤသးလၢကတၢ်ထီၣ်ကဒါကျဲး ဩဒ်ဒ်ရၢၣ်န့ၣ်ကွီၣ်အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

Contract - တၢ်သကးပဝးလံာ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢကွီၣ်မိ. ကွီၣ်သရၣ်မ့တမ့ၢ် ကွီၣ်ခိၣ်န့ၣ်, မိၢ်ပၢ/ပုၤကွၢ်ထွဲကွီၣ်တဖှ်ဘၣ်ဆဲးလီၤမံးန့ၣ်လီၤ.

Detention - တၢ်ဟံးပခိၣ် ကွီၣ်တကၢ်အိၣ်ဒီးလၢကွီၣ်ပူၤ မ့တမ့ၢ် ထီၣ်ကွီၣ်လၢတၢ်မၤလီၤန့ၣ်ရဲၣ်ဆကတီၢ်တဖှ်ဝဲအလီၤခဲ န့ၣ်လီၤ.

Dismissal (or removal from school) - ပုၤအကျိၣ်ခိၣ်န့ၣ် စံၣ်ညီၣ်တဲာ်ဝဲလၢကွီၣ်တကၢ်ဘၣ်ဟးထီၣ်ကွီၣ်လၢတၢ်မၤလီၤပူၤဒီးတဖၤလီၤဘၣ်တၢ်တုၤလၢတသီတီၢ်ပူၤလီၤ.

Educational Intervention Program (EIP) - ကျိၤကျိၤအကတၢ်လၢကွီၣ်ဟံးပတုၢ်တၢ်မၤလီၤမၤဒီးတဖၤတလီၤ. ကွီၣ်တကၢ်လၢဘၣ်စံၣ်ညီၣ်ဟံးပတုၢ်အိၣ်လၢတၢ်မၤလီၤပူၤတဖၤတလီၤန့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဘၣ်တၢ်အုၣ်အိၣ်လၢ EIP တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးအအိၣ် ဒီးကမ့ၢ်တၢ်လီၤလၢအယံးဒီးအကွီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးအံၤတဖှ်လၢကွီၣ်ကိးဖျၢၣ်ဒဲးအပူၤဘၣ်.

Exclusion - ဟ့ၣ်ကျိၣ်ကျိၣ်သ့ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျိၣ် ဆဲးတဲာ်ဟံးပတုၢ် ကွီၣ်တၢ်ဆဲးလီၤမံးလၢတၢ်ထီၣ်ကွီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးလီၤကဒါကျဲးကွီၣ်မိအဲၤ ဝဲတၢ်ဆကတီၢ်တခါလၢတၢ်ကျဲးအိၣ်ဒီးတၢ်မၤထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကမ့ၢ်အဆကတီၢ်အိၣ်တန့ၣ်တီၢ်ပူၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

Expulsion - ဟ့ၣ်ကျိၣ်ကျိၣ်သ့ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျိၣ် ဆဲးတဲာ်ဟံးပတုၢ်ကွီၣ်တၢ်ဆဲးလီၤမံးလၢတၢ်ထီၣ်ကွီၣ် ဟံးတုၤလၢတန့ၣ်တီၢ်ပူၤစးထီၣ်ဝဲကွီၣ်တဖှ်တၢ်ထီၣ်ကွီၣ်အနဲးန့ၣ်လီၤ.

In-School Community Service - ပုၤအကျိၣ်ကျိၣ်ခိၣ်န့ၣ် စံၣ်ညီၣ်တဲာ်ဒီးဟံးပခိၣ်ဝဲလၢ ကွီၣ်တကၢ်န့ၣ်လီၤ မ့ၣ်သးမၤကလိတၢ်လၢပုၤတတၢ်တၢ်မၤပူၤ ဒ်သးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဆကတီၢ်အုၣ်ပုၤတတၢ်အပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

In-School Suspension - ကွီၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဟံးပခိၣ်ဂီၢ်ဝဲတခါ လၢအဆိကတီၢ်ဟံးပတုၢ်ကွီၣ်ကွီၣ် တၢ်ဖဲလဲမၤဒီးတဖၤလီၤတၢ်မၤလီၤအပူၤအါန့ၣ်န့ၣ်တတံာ် ဝဲအိၣ်လၢကွီၣ်ပူၤဘၣ်မ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကျဲးထွဲကတုၤကယၢ်အဆကတီၢ်အပူၤဝဲကွီၣ်ထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

Loss of Privilege - ကွီၣ်ခိၣ်န့ၣ် စံၣ်ညီၣ်တဲာ်ဟံးပတုၢ်ကွီၣ်မိခွဲးယၢ်တဖှ်လၢကန့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢကွီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂၤတဖှ်အပူၤ ဒီးဟံးပတုၢ်ကွီၣ်မိခွဲးယၢ်သဘျၢတဖှ် မ့ၢ်လၢမၤကမ့ၢ်ထီၣ်တၢ်အယိန့ၣ်လီၤ.

Mediation - ကွီၣ်တဖှ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၣ်လိၣ်သးဒီးကွီၣ်မိအကတဖှ်န့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်ကျဲးဘၣ်လိၣ်တၢ်အတၢ်မၤလီၤလၢအဘၣ်တၢ်တီၣ်ခိၣ်ရီၤဝဲအိၣ်လၢ ပုၤကျဲးဘၣ်လိၣ်တၢ်ဒီးဘျဲးလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကိလၢဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၣ်လိၣ်တဖှ်န့ၣ်လီၤ.

Minnesota Pupil Fair Dismissal Act - တၢ်ထုးထီၣ်ကွီၣ်ကွီၣ်ဖိလၢကွီၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ကီၢ်စဲၣ်သဲးလၢအဒိသအကွီၣ်ဖိကိးဂၤဒဲး, နီၢ်ခိၣ်ကီၢ်ဂီၤဂုၤဒီး နီၢ်ခိၣ်ကီၢ်ဂီၤတဂုၤ လၢအိၣ်ဝဲ တၢ်ဟံးပတုၢ် တၢ်မၤလီၤ, တၢ်နီၣ်ဟးထီၣ်ကွီၣ်လၢကွီၣ်, ဒီးဆိကတီၢ်ကွီၣ်တၢ်မၤလီၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးတဖှ်န့ၣ်လီၤ.

Parent/Guardian Conference/Notification - တၢ်ထံၣ်လီၤတၢ်ပိၣ်သကိးတၢ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ဆဲးကျဲးဆဲးကျိးလီၤသးဒီးမိၢ်ပၢတကမ့တမ့ၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲကွီၣ်တကၢ် လၢကတဲာ်ဖျါသကိးကွီၣ်တၢ်မၤလီၤမၤဒီး မ့တမ့ၢ် သကဲးပဝးအဂီၢ်အကျိၣ်တဖှ်န့ၣ်လီၤ.

Pupil Problems Committee (PPC) - လၢတၢ်သကဲးပဝးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်တဖှ်အဂီၢ်, PCA ကမံးတံာ်ထံၣ်လီၤသးလၢတၢ်န့ၣ်လီၤကျဲးယူကျဲးဖိးဘျဲးလီၤကွီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိး ဆဲးမၤကဒီးအုၣ်ညါပတီၢ်တဖှ်န့ၣ်လီၤ.

Removal from Class - ကွီၣ်သရၣ်, ကွီၣ်ကီၢ်ရုၣ်ပုၤဘၣ်မ့ၣ်ဘၣ်ခါကစံၣ်ညီၣ်ဟံးပတုၢ်ကွီၣ်တဖှ်တကၢ်အတၢ်မၤလီၤတီၢ်ဆကတီၢ်လၢတဘၣ်အါန့ၣ်န့ၣ်တတံာ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိကတီၢ်ဟံးပတုၢ်တၢ်မ့ၢ်အါန့ၣ်န့ၣ်တတံာ်န့ၣ်ကဲထီၣ်ဝဲဒၣ် In-School Suspension န့ၣ်လီၤ.

Student Assistance Team (SAT) - ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကျိၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲး ဒီးမ့ၢ်တၢ်လၢအမၤစၢဆိၣ်ထွဲကွီၣ်သရၣ်တဖှ်လၢဘၣ်ဂဲၤလီၤလၢ ကွီၣ်တၢ်မၤလီၤမၤဒီးကဂုၤထီၣ် ဒီးသကဲးပဝးအဘၣ်အဆဲးတဖှ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤမၤစၢကွီၣ်မိကရၢ်(SAT) မၤစၢကွီၣ်မိလၢလိၣ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်လီၤလီၤဆိဆိတဖှ်ဒီးလိၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤဂုၤထီၣ်သကဲးပဝး, မ့တမ့ၢ် လိၣ်ဘၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲးယူကျဲးဖိးအကတဖှ်လၢကမၤလီၤတၢ်ကွီၣ်တဖှ်ဒ်သးကသ့မၤလီၤန့ၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကျိၣ်သ့တဖှ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤမၤစၢကွီၣ်မိကရၢ်အံၤဘျးစဲလီၤသးဒီးပုၤမၤစၢကွီၣ်သရၣ်ကရၢ် (Teacher Assistance Team), ပုၤဆိၣ်ထွဲပုၤမၤလိၣ်တဖှ်ကရၢ် (Learner Supports Team), ပုၤဘျဲးလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကိကရၢ် (Problem-Solving Team) မ့တမ့ၢ် ပုၤမၤစၢကွီၣ်မိ/ကွီၣ်သရၣ်ကရၢ် (Student /Teacher Assistance Team)စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

Student Conference - တၢ်ထံၣ်လီၤတၢ်ပိၣ်သကိးတၢ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ဆဲးကျဲးဆဲးကျိးလီၤသးဒီးကွီၣ်မိ လၢကတဲာ်ဖျါကွီၣ်တၢ်မၤလီၤမၤဒီး မ့တမ့ၢ် သကဲးပဝးအဂီၢ်တဖှ်န့ၣ်လီၤ.

Suspension - ကွီၣ်ခိၣ်န့ၣ် စံၣ်ညီၣ်တဲာ်ဟံးပတုၢ်ကွီၣ်မိတကၢ်ထီၣ်ကွီၣ်လၢတဘၣ်အါန့ၣ်တဆံသီ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်သးမ့ၢ်အိၣ်လၢကွီၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဘၣ်ကွီၣ်ဆိကမိၣ် တၢ်ဆိကတီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံးပတုၢ်တၢ်ဖဲလဲမၤဒီး, မ့တမ့ၢ်ကွီၣ်မိဖဲထီၣ်ကွီၣ်လၢအမ့ၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျဲးသ့တၢ်ကလၢနီၢ်နီၢ်န့ၣ်တၢ်မၤအါထီၣ်ကဒီးတၢ်ဆိကတီၢ်ဟံးပတုၢ် ကွီၣ်တၢ်ထီၣ်ကွီၣ်လၢယိၣ်သ့ဝဲဒၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ.

Tardiness - ကွီၣ်ဖဲထီၣ်ကွီၣ်စဲး မ့တမ့ၢ် ဟဲတုၤတီၢ်ပူၤ စဲးန့ၣ်လီၤ.

Violation - မၤတၢ်တမံးမံးလၢမၤကမ့ၢ်ထီၣ်တၢ်ဘျၢသန့, သဲးစးမ့တမ့ၢ် သကဲးပဝးတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢန့ၣ်လီၤ.

Warning - တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤလၢ ထးခိၣ် မ့တမ့ၢ် လံာ်လံာ်လၢကဟံးပတုၢ်ကွီၣ်သကဲးပဝးတခါလၢအမၤတံာ်တံာ်တၢ်သိၣ်လီၤမၤဒီးလီၤကဝီၤ မ့တမ့ၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျဲးန့ၣ်လီၤ.

Withdraw - တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွီၣ်ကွီၣ်မိလၢကွီၣ်ကီၢ်ရုၣ်တၢ်ဖဲလဲမၤဒီးအပူၤ လၢတၢ်ကဘၣ်ရဲၣ်ကျဲးသိၣ်သိၣ်ဘျဲးလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကိအလီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤအလီၢ် ဒီး တၢ်မၤစၢၤဆိၣ်ထွဲတၢ်တဖၣ်

ခွဲးယၢ်တၢ်သီး/တၢ်ကွၢ်တလီၢ်တၢ်တဆိၣ်တၢ်ဘျၢသန့

စ့ၣ်ဖိလ်ပဒိၣ်ကွီတဆိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်တလီၢ်တၢ် ခိဖျိလၢ ကလုာ်စၢၤသ့ၣ်, တၢ်စုၢ်တၢ်န့ၢ်, မုၢ်ခွၢ်, တၢ်ဆိဟံၣ်ဆိယိ, ကလုာ်ခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ, သးန့ၣ်, ဖံးဘုၣ်လွဲၢ် တၢ်လီၤဆိလိာ်သး, တၢ်ဘျၢတၢ်ဘါ, တၢ်ဟဲလီၤစၢၤအထူအထံး, တၢ်ဆိၣ်မူပတီၢ်လၢဒီးန့ၢ်ပဒိၣ်တၢ်မၤစၢၤ, တၢ်ဆိၣ်တၢ်သးဝဲလၢအဆိၣ်ဒီးပုၤတဂၤ(Sexual or affectional orientaiton), ဟံၣ်ဖိယိဖိတၢ်ဆိၣ်မူပတီၢ် မ့တမ့ၢ် နီၢ်ခိတဆူၣ်တချုတဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဆိၣ်ဒီးယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ယး တၢ်ကွၢ်တလီၢ်တၢ်တဆိၣ်တၢ်ဘျၢသန့န့ၣ် ဟဲဘၣ်ဆု 360 Colborne Street, Saint Paul, MN 55102 မ့တမ့ၢ် ကိးဘၣ် ၆၅၁-၇၆၇-၈၃၃၈ တက့ၢ်.

တဲဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ကွၢ်တလီၢ်တၢ်, တၢ်မၤကိမၤခဲမၤတံာ်တံာ်တၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ထီၣ်မၤကမၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤခိဖျိ-

- ကွီပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ်- ဆဲးကျိးဘၣ် Human Resources ဝဲ ၆၅၁-၇၆၇-၈၂၀၀
- ကွီဖိတဖၣ် - အဆိကတၢ်ဆဲးကျိး ကွီခိၣ် ဒီး ကိး Michelle Walker ဝဲ ၆၅၁-၇၆၇-၈၁၄၅ လၢနကတဲဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ယး တၢ်ကွၢ်တလီၢ်တၢ်, တၢ်ထီၣ်မၤကမၢ် Title IX (မုၢ်ခွၢ်တၢ်ကွၢ်တလီၢ်လိာ်သး) မ့တမ့ၢ် တၢ်ထီၣ်မၤကမၢ်ကွီဖိခွဲးယၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွီဖိလၢအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိတဆူၣ်တချုတဖၣ်

စ့ၣ်ဖိလ်ပဒိၣ်ကွီတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤအလီၢ်တဖၣ်

- ကျိၣ်သ့လီၤဆိဝဲကျိၤ - ၆၅၁-၇၆၇-၈၃၂၁
- ၅၀၄ ပုၤမၤဆုတၢ်မုၢ်ခိၣ် - ၆၅၁-၇၆၇-၈၃၈၀

တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအလီၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်လၢတဆိၣ်ဝဲစ့ၣ်ဖိလ်ပဒိၣ်ကွီပုၤ (Non-Saint Paul Public School Resources)

- MDE (မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ်ကျိၣ်သ့ဝဲကျိၤ)-၆၅၁-၅၈၂-၅၂၀၀
- PACER (မိၢ်ပၢ်ပုၤတဲန့ၢ်ခဲးတၢ်ကရၢလၢကျိၣ်သ့ခွဲးယၢ်အဂီၢ်)-၉၅၂-၈၃၈-၉၀၀၀

School Ombudsperson (ကွီပုၤတၢ်လိာ်ကန့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်သံကွၢ်သံဒီးအကလုာ်ကလုာ်)

ဝဲကွီဖိမိၢ်ပၢ်ဒီးပုၤတတဖိတဖၣ် မၤသကိးတၢ်ဒီးကွီအခါ, အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တဒီးန့ၢ်တၢ်သ့ၣ်မံးမုၢ်န့ၣ် စ့ၣ်ဖိလ်ပဒိၣ်ကွီအိၣ်ဘၢဒ်ဖၢစၢ် (Ombudsperson) မၤစၢၤဘျၢလီၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အိၣ်ဘၢဒ်ဖၢစၢ်မၤစၢၤတၢ်သ့ၣ်အမ့ၢ်-

- တဲကျဲၤဘျၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကိတခါယုာ်ဒီးကွီသရၣ် မ့တမ့ၢ် ကွီပုၤမၤဆုတၢ်တဂၤ
- မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်ဆဲးကျိး ယုာ်ဒီး ကွီသရၣ် မ့တမ့ၢ် ကွီပုၤမၤဆုတၢ်တဂၤ
- မၤန့ၢ်ပၢ်အါထီၣ်သးလၢကွီတၢ်ဘျၢသန့, သဲစး ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်
- မၤစၢၤဆဲးကျိးန့ၢ်ပုၤတဂၤလၢ ကီၢ်ရၣ်ကွီပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ဝဲဒေးပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအကြးအဘၣ်တဂၤ
- ဟံၣ်ဖျိၣ်ပံးန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်ဘၣ်ယးကီၢ်ရၣ်ကွီ

ဆဲးကျိး အိၣ်ဘၢဒ်ဖၢစၢ်ဝဲ ၆၅၁-၇၆၇-၈၃၉၄ မ့တမ့ၢ် Online ဝဲ www.spps.org/ombudsperson.html တက့ၢ်.

Saint Paul
PUBLIC SCHOOLS

A World of Opportunities